

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

TRAKŲ R. PALUKNIO „MEDEINOS“ GIMNAZIJOS IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2018-06-05 Nr. A-66

IŽANGA

Vizito laikas – 2018 m. balandžio 9–12 d.

Vizito tikslas – mokyklų veiklos kokybės išorinis vertinimas

Išorės vertintojų komanda:

Vadovaujanti vertintoja – Aušra Mažonienė;

Vertintojai:

Rita Adomaitienė – atsakinga už 2.1.3., 2.2.1., 2.2.2., 2.3.1., 2.3.2., 4.3.1., 4.2.2.;

Renata Liagienė – atsakinga už 2.1.1., 2.1.2., 2.4.1., 2.4.2., 3.1.1., 3.1.2., 3.1.3., 4.2.1., 4.2.2., 4.2.3.;

Violeta Motiejūnienė – atsakinga už 1.1.1., 1.2.1., 1.2.2., 3.2.1., 3.2.2., 4.1.1., 4.1.2., 4.1.3.

Išorės vertintojai stebėjo 54 Trakų r. Paluknio „Medeinos“ gimnazijos (toliau – gimnazijos) ugdomąsias veiklas. Išorinio vertinimo metu gilintasi į mokinių, mokytojų veiklą pamokose, gimnazijos vadovų ir aptarnaujančio personalo darbą, jie stebėti natūralioje aplinkoje. Vizito metu išorės vertintojai kalbėjosi su mokyklos darbuotojais, savivaldos institucijų atstovais, mokiniais, mokinių tėvais. Buvo analizuojami kai kurie gimnazijos veiklos, mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentai, NMVA, NEC, ŠVIS ir Trakų r. savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus pateikta informacija. Vertinant gimnazijos veiklos kokybę vadovautasi Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu ir Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės vertinimo rodikliais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016-12-30 įsakymu Nr. V-1167.

Išorės vertintojai dažniausiai vartojo tokias vertinimo sąvokas:

- „labai gerai“ – minimos veiklos gerąją patirtį verta skleisti už mokyklos ribų;
- „gerai“, „viršija vidurkį“, „tinkamai“ – patirtį verta skleisti mokykloje;
- „patenkinamai“, „vidutiniškai“, „nesistemiškai“, „veikla neišskirtinė“ – yra ką tobulinti, verta sustiprinti ir išplėtoti;
- „prastai“ – veiklą būtina tobulinti, reikalinga išorinė pagalba.

Išskiriant mokyklos stipriuosius bei tobulintinus aspektus prie teiginių nurodomas vertinimo lygis bei temos arba veiklos rodikliai (pvz., 1.2., 4.2.1., 3.1. ir t. t.), kuriuos mokykla gali perskaityti ir pasitikslinti Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo modelio sandaroje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016-03-29 įsakymu Nr. V-267. Ataskaitoje pamokos vardijamos jas sugrupavus pagal vertinamus ir aprašomus stipriuosius pamokos vertinimo objektus.

Vertintojų komanda yra įsitikinusi, kad Trakų r. Paluknio „Medeinos“ gimnazija rekomenduojamus patobulinimus gali įgyvendinti pasinaudodama ataskaitoje pateiktomis rekomendacijomis, numatydama kryptingą pedagoginės bendruomenės kvalifikacijos tobulinimą bei patobulinimus suplanuodama konkreitiems laukiamiems rezultatams, susijusiems su mokinių pasiekimų ir pažangos augimu, pasinaudodama gimnazijos pedagoginės bendruomenės gerąja patirtimi.

Vertintojai nuoširdžiai dėkoja Trakų r. Paluknio „Medeinos“ gimnazijos direktoriui Vytautui Gustui, direktoriaus pavaduotojoms ir visam kolektyvui už bendradarbiavimą ir svetingumą.

I. MOKYKLOS STIPRIEJI IR TOBULINTINI VEIKLOS ASPEKTAI

Stiprieji mokyklos veiklos aspektai

1. Gimnazijos mokinių socialumas (3 lygis).
2. Kitų veiklų pasiekimai (1.2.1. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis).
3. Pagalba mokiniui (2.1.3. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 4 lygis).
4. Klasės valdymas (2.2.2. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis).
5. Santykiai ir mokinių savijauta (2.3.2. – 3 lygis).
6. Veiklos, įvykiai ir nuotyčiai (2.3.2. – 3 lygis).
7. Lyderystė (4.1.2. – 3 lygis).
8. Mokyklos savivalda (4.1.3. – 3 lygis).
9. Veikimas kartu (4.2.1. – 3 lygis).
10. Mokyklos tinklaveika (4.2.3. – 3 lygis).

Tobulintini mokyklos veiklos aspektai

1. Pažangos pastovumas (1.2.1. – 2 lygis).
2. Pamatuojamo pamokos uždavinio formulavimas (2.1.1. – 2 lygis).
3. Tikėjimas mokinio galiomis (2.2.1. - 2 lygis).
4. Diferencijavimas, suasmeninimas, individualizavimas (2.2.2. – 2 lygis).
5. Vertinimas ugdymui (2.4.1. – 2 lygis).

II. KETURIŲ VEIKLOS SRIČIŲ VERTINIMAS

1. REZULTATAI

Trakų rajono Paluknio „Medeinos“ gimnazijos rezultatai vertinami patenkinamai (2 lygis).

1.1. Asmenybės branda vertinama gerai (3 lygis).

1.1.1. Asmenybės tapsmas geras (3 lygis), o socialumas yra paveikus turi savitų bruožų (3 lygis) ir vertinamas kaip stiprusis gimnazijos aspektas.

Formuluodama savo viziją, mokykla nurodo, jog ji yra „*sauganti etnokultūrinės tradicijas mokykla, sudaranti sąlygas atsiskleisti individualiems vaikų gebėjimams ir ugdytis įvairių poreikių turintiems mokiniams*“, o mokyklos misijoje teigiama, kad veikla organizuojama „*ugdant pilietišką, sąmoningą, suvokiančią savo tautinį tapatumą, gebančią integruotis ir kurti permainų pasaulyje asmenybę*“. Šiuos siekius gimnazija įgyvendina formaliojo ugdymo ir neformaliojo švietimo veiklose. Vertinimo metu iš stebėtų veiklų, dokumentų analizės, pokalbių su mokinių tėvais, mokytojais paaiškėjo, kad gimnazijos siekis yra skatinti mokinių savęs kaip asmenybės suvokimą, savo unikalumo, gabumų ir polinkių pažinimą: veikia Mokinių taryba, visoms klasėms siūlomos neformaliojo švietimo veiklos, orientuotos į meninių, sporto, asmeninių, kraštotyrinių, pažintinių gebėjimų ugdymą. Gimnazija neformaliajam švietimui panaudoja 70,4 proc. valandų (19 val. iš 27 galimų). Neformaliojo ugdymo valandų paskirstymas (jų procentinė dalis) saviraiškos programoms: teatras, drama – 2 val. (10,5 %); muzika – 3 val. (15,8 %); techninė kūryba – 3 val. (15,8 %); dailė – 2 val. (10,5 %); informacinės technologijos – 1 val. (5,3 %); pilietiškumas – 1 val. (5,3 %); gamta, ekologija – 2 val. (10,5 %); sportas – 3 val. (15,8 %); kita veikla – 2 val. (10,5 %). Gimnazija atsižvelgia į mokinių ir tėvų poreikius: sudarytos sąlygos mokiniams lankyti Trakų r. Rūdiškių muzikos mokyklą, nes gimnazijoje įsteigti minėtos mokyklos akordeono, fortepijono ir gitaros muzikos skyriai, kurių neformaliojo švietimo užsiėmimus lanko 22 mokiniai; suteikus patalpas kyokushin karate klubui atsirado galimybė mokiniams lankyti užsiėmimus. Neformaliojo švietimo veiklose (gimnazijoje, neformaliojo švietimo mokyklose ar NVŠ teikėjų užsiėmimuose) dalyvauja 119 (80,4 proc.) gimnazijos mokinių. Neformaliojo švietimo pasiūla pristatoma kiekvienų metų pavasarį. Gimnazijos mokiniai renkasi iš pasiūlytų programų. Pokalbyje su Mokinių taryba buvo pabrėžta, kad mokinių iniciatyva gimnazijoje mokoma šokio. Gimnazija, atsižvelgdama į mokyklos veiklos kokybės įšvertinimo pateiktą informaciją, kad neformalusis švietimas yra tobulintinas aspektas, dalyvauja projekto „Neformaliojo

vaikų švietimo paslaugų plėtra“ veiklose. Pokalbiai su Mokinių taryba, socialine pedagoge atskleidė, kad dauguma mokinių pasitiki savo jėgomis, yra atkaklūs, geba valdyti emocijas, spręsti problemas. Tai iliustruoja pakankamai kryptingai veikiančios Mokinių tarybos inicijuojamas mokinių uniformos įvedimas, poilsio kampelio įrengimas. Išorinio vertinimo metu 16 (29,6 proc.) stebėtų veiklų buvo suplanuotas tikslas ugdyti asmeninę kompetenciją, tačiau sėkmingai ši kompetencija ugdyta 9 veiklose (16,7 proc.). Mokiniai yra mokomi būti atspariais neigiamoms įtakoms, gebėti spręsti problemas: „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa“ integruota į mokyklos ugdymo turinį ir klasių vadovų veiklą. Gimnazijoje skiriamas dėmesys sveikos gyvensenos ugdymui: organizuojama tarptautinė nerūkymo diena, vestas užsiėmimas „Mokėjime pasakyti ne“. Bendradarbiaujant su VšĮ Trakų švietimo centru organizuota „Plaukimo mokyklėlės“ (1–4 kl.), „Vanduo ir sportas – sveikata“ (5–8 kl.) veikla. Iškilus lankomumo ir pažangumo problemoms, pagalba mokiniui organizuoja klasės auklėtojai, socialinė pedagogė, VGK. Vertintojai daro išvadą, kad mokinių gabumų ir polinkių atskleidimas ir ugdymas tinkamai formuoja savivoką ir savivertę.

Socialumas yra paveikus. Gimnazija skatina mokinių socialinį solidarumą ir pilietinį tautinį aktyvumą organizuodama socialinę pilietinę veiklą, stiprina demokratinę mokyklos kultūrą. Socialinės-pilietinės veiklos organizavimą reglamentuoja gimnazijos ugdymo planas (toliau – GUP). Gimnazija yra parengusi „Mokinių socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašą“, kuriame nurodomos veiklos kryptys, jo prieduose pateikiami veiklos fiksavimo formos. Mokiniai kviečiami patys pasirinkti socialinę veiklą. Klasių auklėtojai teikia pasiūlą, organizuoja veiklas bei vykdo apskaitą. Mokinių socialumas ugdomas organizuojant socialinių ir gyvenimo įgūdžių ugdymo veiklas: nuo 2011 metų gimnazija dalyvauja OLWEUS patyčių prevencijos programoje, o 2014 metais mokyklai suteiktas OLWEUS mokyklos vardas (2014 m. spalio 3 d. SPPC pažymėjimas NR. OM3.1-21). 2016 metais mokyklai antrą kartą suteiktas OLWEUS mokyklos vardas. OLWEUS patyčių ir smurto prevencijos programos nuostatas žino visi gimnazijos bendruomenės nariai: mokiniai (patyčių prevencijos taisyklės pakabintos klasėse, koridoriuje), tėvai (dalyvavo renginiuose, buvo įtraukti į programos rengimo ir įgyvendinimo veiklas). OLWEUS tyrimų organizatoriai nustatė, kad patyčių mastas nuo programos diegimo iki 2016 metų sumažėjo 15,6 proc. NMVA mokyklų pažangos anketos duomenys patiprina šį faktą: teiginių „Per paskutinius 2 mėnesius aš iš kitų mokinių nesijuokiau, nesišaipiau“ (vidurkis – 3,1), „Per paskutinius 2 mėnesius iš manęs mokykloje niekas nesijuokė, nesišaipė“ (vidurkis – 3,2) įvertiniai yra vieni iš aukščiausių. Gimnazija yra vienintelė savivaldybėje mokykla, dalyvaujanti tarptautinėje kvaišalų vartojimo prevencinėje programoje „Sniego gniūžtė“. Mokykloje kasmet lankosi „Sniego gniūžtės“ moderatorius iš JAV Dž. Irvinas. Gimnazija 2013–2014 mokslo metais pradėjo vykdyti veiklas, kurias vykdo tik keletas Lietuvos „Sniego gniūžtės“ skyrių. Tai tarptautinės „Snowball“ prevencinės programos: „Snaigiukė“, skirta pradinėms klasių mokiniams ir „Snaigė“ – 5–7 klasių mokiniams. Labai svarbus aspektas, kad šias veiklas jaunesniems mokiniams organizuoja vyresnių klasių mokiniai, parengti pagal vadovų programą. Mokykla ieško įdomesnių formų socialumui ugdyti: organizuotos paskaitos „Paauglystė“, „Paauglystė ir patyčios“, „Paauglystė – laisvės ir atsakomybės ribos“ (tėvams ir mokytojams), dalyvaujama prevencinėse akcijose „Savaitė be patyčių“, vykdomi projektai, vyresnių klasių mokiniams organizuotas proto mūšis „Kaip toli nuėjome“ patyčių tematika, kūrė „Draugystės herbus“. Pokalbiai su socialine pedagoge, mokiniais, patvirtino, kad vykdomos priemonės paveikios, nes sumažėjo destruktivaus elgesio atvejų, mokiniai tapo tolerantiškesni vieni kitų atžvilgiu. Pirmuosius du aspektus patvirtina stebėtų pamokų protokolai, kuriuose neužfiksuotas nei vienas destruktivaus elgesio pavyzdys. Gimnazijoje vyrauja pozityvus požiūris į mokinį, taip skatinamas tinkamas elgesys. Atsižvelgiant į savitą mokyklos kontekstą (ugdomi ne vienos tautybės mokiniai), rūpinamasi, kad vaikai suvoktų ir mokėtų priimti kitas kultūras. Daugumoje stebėtų veiklų mokiniai buvo geranoriški ir tolerantiški vieni kitiems. Daugumos mokinių asmenybės ugdymas įgyvendinamas ne tik dalyko pamokose, bet ir vykdam projektus, dalyvaujant konkursuose („Rašyti taisyklingai lietuviškai – garbinga!“) bei rengiant įvairias akcijas („Baltasis badas“, „Žalioji talka“, „Gyvasis tautos žiedas“, „Atmintis gyva, nes liudija“, kraujo donorystės akcija, Tarptautinės tolerancijos dienos minėjimas) ir neformaliojo švietimo užsiėmimuose, dalyvaujant gimnazijos savivaldoje, organizuojant renginius, tokius kaip valstybinių švenčių minėjimai, kalėdiniai renginiai,

Šimtadienis, kurio svarbą pokalbyje akcentavo mokiniai. Jų manymu, tokie renginiai, kuriuose organizavimas ir sėkmė yra mokinio atsakomybė, formuoja asmenybę, leidžia pasijusti svarbiu ir ypatingai motyvuoja padėkos už jų sėkmingumą. Mokiniai, mokytojai, tėvai pokalbiuose džiaugėsi bendra veikla Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui skirtame renginyje: iškilmingu minėjimu ir gražiausio, medeiniečių nuomone, lietuviško žodžio rinkimų rezultatų skelbimu, protmūšio „Šimtas klausimų apie Lietuvą“, tinklinio varžybų, šeimų estafečių organizavimu. Tokie renginiai telkia bendruomenę, kuria sąlygas mokinių asmenybės ir socialinei raidai. Lyderystės savybės ugdomos įtraukiant mokinius į savivaldą. Išorės vertintojų komanda daro išvadą, kad mokinių dalyvavimas įvairiose gimnazijos veiklose turtina socialinę, jiems svarbią ir aktualią kasdienę patirtį, patiriamus išgyvenimus ir formuoja socialiai atsakingą asmenybę.

Mokinių gyvenimo planavimo įgūdžiai mokykloje ugdomi tinkamai. Pokalbiai su Mokinių taryba, karjeros koordinatore parodė, kad dauguma mokinių supranta išsilavinimo ir mokymosi vertę, turi tolesnio mokymosi siekių ir planų. Pagal parengtą karjeros ugdymo planą vykdoma aktyvi veikla. Bibliotekoje kaupiama informacija apie aukštąsias ir profesines mokymo įstaigas bei jose įgyvendinamas studijų programas, organizuojamos paskaitos, susitikimai, išvykos, individualios konsultacijos, profesijos pasirinkimo testas, padedama įgyti karjeros galimybių pažinimo kompetencijų, klasių auklėtojų planuose numatytos ugdymo karjerai valandėlės. Gimnazija kviečia lektorius pasinaudodama profesinės savanorystės iniciatyvos „Būsiu“ pasiūla. Praktinių įgūdžių karjeros klausimais mokiniai įgyja per informacinių technologijų pamokas, kurių ugdymo turinys integruotas su ugdymu karjerai: susipažįsta su šalies ūkio šakomis, žiūri informacinius filmus, atlieka testus MUKIS svetainėje. Mokiniai noriai vyksta į studijų parodas: LITEXPO – mokymosi, žinių ir karjeros planavimo parodą „Studijos 2018“, Tarptautinių studijų dieną 2017“. I–IVG klasių mokiniai dalyvavo Trakų Vytauto Didžiojo gimnazijos organizuotoje „Karjeros dienoje“. Gimnazistai susitiko su daugelio Lietuvos universitetų, kolegijų studentais, profesinių mokyklų mokiniais, edukacinės bendrovės Kalba.lt atstovais. Užsiėmimuose sužinojo naudingos informacijos apie įvairias profesijas, reikalavimus stojant į pasirinktą mokymo įstaigą bei ateities galimybes baigus studijas. Su profesijomis supažindinama ir organizuojant netradicines pamokas: Paluknio kaimo bibliotekoje organizuota netradicinė lietuvių kalbos ir literatūros pamoka „Pasimatymas su bibliotekininku ir knyga“, organizuoti praktiniai užsiėmimai su Lietuvos kariuomenės Karo prievolės ir komplektavimo tarnybos atstovais. Mokiniai lankėsi Aleksandro Stulginskio universiteto atvirų durų dienoje. Ugdymo karjeros centro (toliau – UKC) koordinatūros nuomone, vyresniųjų klasių mokinių įsidarbinimas vasaros atostogų metu padeda susipažinti su profesijomis. UKC veikla gimnazijoje labiau orientuota į aukštesnių klasių mokinių karjeros galimybių pažinimo kompetencijų ugdymą. Iš pokalbio su Mokinių taryba paaiškėjo, kad mokiniai norėtų didesnio dėmesio jų asmenybės pažinimo, tolimesnio ugdymo(si) poreikių tyrimui. Psichologės atliekami profesijos tinkamumo testai padėtų tikslingiau rinktis dalykus ir tolimesnį mokymosi kelią. Tėvai retai įtraukiami į supažindinimo su profesijomis procesą. NMVA anketos duomenys rodo, kad dauguma mokinių pritaria teiginiui „Mokykloje aš sužinau pakankamai informacijos apie tolimesnio mokymosi ir karjeros galimybes“ (vidurkis – 3,2). Vertintojų komanda daro išvadą, kad gimnazijoje gyvenimo planavimas yra geras.

1.2. Pasiekimai ir pažanga vertinami patenkinamai (2 lygis).

1.2.1. Mokinio pasiekimai ir pažanga vertinama vidutiniškai (2 lygis), išskyrus pasiekimų asmeniškumą, kuris vertinamas gerai (3 lygis) ir yra stiprusis veiklos aspektas

Gimnazija mokinių pasiekimus ir pažangą stebi ir vertina vadovaudamasi „Trakų rajono Paluknio „Medeinos“ gimnazijos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašu“. Pradinių klasių mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo metodikoje nurodoma, jog didžiąją dalį (90 proc.) vertinimo informacijos vaikams pateikiama žodžiu. Pokalbiai su direktoriaus pavaduotoja ugdymui atskleidė, kad pradinių klasių mokytojai stebi ir analizuoja tiek visos klasės, tiek kiekvieno mokinio pažangą (pildomi mokinių aplankai, mokytojų užrašai), 5–8 kl., I–IVG klasių auklėtojai stebi informaciją apie auklėtinių pažangą mokinių pasiekimų gerinimo (toliau – MPG) planuose, socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapuose. Duomenis apie mokymosi ir asmeninio tobulėjimo tikslus mokiniai pildo po pusmečio, aptaria su pasirinkto tobulinti dalyko mokytoju lūkesčius ir tobulinimo žingsnius. Mokinys pats nusistato tobulintinas kryptis. Mokytojai ir mokinių tėvai pasirašytinai įsipareigoja mokiniui teikti konkrečią pagalbą siekiant išsikelti tikslo. Dalykų

mokytojai kiekvieno mokinio pažangą stebi per kiekvieną pamoką, bet jos nefiksuoja. Pagalba mokiniui pagal galimybes teikiama per pamoką, pertraukų arba konsultacijų metu. Iš mokinio poreikiams tenkinti skirtų valandų konsultacijoms skirta tik pradinėse klasėse. Klasių auklėtojai analizuoja mokinių pasiekimus, aptaria juos su mokiniais klasių valandėlių metu, individualiuose susitikimuose su mokiniu ir jo tėvais. Išorinio vertinimo metu atsitiktine tvarka peržiūrėjus MPG planus paaiškėjo, kad ne visi jie užpildyti surašant pusmečio vertinimo rezultatus, todėl neaišku, kokių žingsnių imsis mokinys, mokytojas, mokinio tėvai, kad pažanga pagerėtų. Pokalbyje mokytojai patikslino, kad MPG planais siekiama, kad mokiniai įsivertintų problemą. NMVA anketos teiginiui „Mokykloje su manimi aptariamos mokymosi sėkmės“ (vidurkis – 3,1) pritarė dauguma apklaustų mokinių. Pokalbyje mokiniai dar skeptiškai įvertino MPG planų naudą. Darytina išvada, kad mokinio pasiekimų ir pažangos stebėjimo ir vertinimo sistema dar tik kuriama, priimtina daliai mokinių.

Pažangos pastovumas priimtinas (2 lygis) ir yra tobulintinas veiklos aspektas. Išorinio vertinimo metu pažangos pastovumas kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas 7 (12,96 proc.) pamokose, kaip tobulintinas – 18 (33,3 proc.). Mokinių pažangos pastovumą užtikrinti trukdo nepakankamas dėmesys pažangos matavimui pamokoje, kuri vertintojų komanda išskiria kaip tobulintiną aspektą. Vizito metu veiksmingai mokinių pažanga ir kiekvieno atliktas darbas aptartas nedidelėje dalyje pamokų: IIG kl. anglų k., IIIG kl. šokio, 5 kl. istorijos, IG kl. matematikos pamokose. Prie pamokos uždavinio buvo sugrįžta arba tinkamai aptarti rezultatai leido numanyti mokinio pažangą ir pasiekimus IVG kl. fizikos, IIIG kl. biologijos, 1, 4 kl. lietuvių k., 6 kl. geografijos, IIG ir IVG kl. matematikos, IIG kl. dailės būrelio, pilietiškumo pagrindų pamokose bei 5-8, I-IV G kl. dailės būrelio užsiėmime. Pamokose užduodami klausimai: „*kaip sekėsi? ar pasiekėm pamokos uždavinį? kam sekėsi gerai?*“ nesudarė sąlygų objektyviai įsivertinti, nes nebuvo nurodyti vertinimo kriterijai. Apibendrinti kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų matavimo kokybės vertinimai pateikti 1 lentelėje.

Atskirų mokinių pažangos matavimo pamokose apibendrintas vertinimas (N=54)

1 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
3 pamokos	20 pamoka	27 pamokos	4 pamokos
5,6 proc.	37,0 proc.	50,0 proc.	7,4 proc.

1 lentelėje pateikti duomenys rodo, jog kiekvieno mokinio individuali pažanga ir pasiekimai labai gerai ir gerai įvertinti 42,6 proc. pamokų, o patenkinamai ir prastai – 57,4 proc. pamokų. Atkreiptinas dėmesys, jog daugumoje pamokų pažangai pamatuoti trūko aiškių, konkrečių pasiekimų vertinimo kriterijų. Pastebėtina, kad mokinių pažanga vertintojų stebėtose pamokose nebuvo sistemingai atpažįstama ir matuojama. Tikėtina, kad tam poveikį darė mokymosi uždaviniuose ne visada suformuluoti pamatuojami rezultatai bei neaptarti vertinimo kriterijai, pagal kuriuos mokiniai galėtų objektyviai įvertinti savo darbą. Tai, savo ruožtu, nesudarė galimybių vertinti kompetencijas aptariant pasiekimus ir pažangą. Pažymėtina, kad mokykloje šiuolaikiškai dirbti bandyta 24 (44,4 proc.) pamokose, remiantis tradicine mokymo paradigma organizuota 23 (42,6 proc.) stebėtos pamokos ir 7 (13,0 proc.) pamokose dirbta šiuolaikinės mokymosi paradigmos kontekste. Mokyklai tikslinga atkreipti dėmesį į tai, kad pasiekimų ir pažangos planavimas turi būti grindžiamas informacija apie mokinio turimą bei įgytą kompetencijų lygį, jo pasiekimų įrodymais ir dialogu su mokiniu. Gimnazija turi potencialių galimybių susitarti dėl pažangos ir pasiekimų vertinimo ir fiksavimo pamokoje strategijų ir būdų, pamatuojamų, į rezultatą, aukštesnius mokinių gebėjimus orientuotų pamokos uždavinių kėlimą. Tikėtina, kad tokie susitarimai padėtų atpažinti, pripažinti ir įrodyti mokinio pažangą.

Mokinių pasiekimų asmeniškumas geras ir išorės vertintojų vertinamas gerai ir yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas. Gimnazija sudaro tinkamas sąlygas mokinių visapusiškam ugdymui(si), tenkinti asmeninius poreikius. Iš pokalbių su Mokinių taryba, pavaduotoja ugdymui, Gimnazijos taryba paaiškėjo, jog mokykloje vykdomas pakankamai rezultatyvus neformalusis švietimas, mokiniai dalyvauja rajono, šalies bei tarptautiniuose projektuose, konkursuose, olimpiadose ir turi ypatingų asmeninių ir komandinių pasiekimų: 2015–2016 m. m. rajone dalyvavo 45 mokiniai (4 prizininkai), 15 komandų (11 prizininkų), šalies – 62 (9 prizininkai), tarptautiniuose – 25 mokiniai.

2016–2017 m. m. rajone dalyvavo 62 mokiniai (8 prizinininkai), 9 komandos (9 prizinininkai), šalies – 106 (10 prizinininkų), tarptautiniuose – 48 mokiniai (1 prizinininkas). Gimnazijos mokinių ryškiausi pasiekimai respublikinėje Nacionalinės teisės žinių olimpiadoje, tarptautiniuose ir respublikiniuose dailės konkursuose, rajoninėse olimpiadose, konkursuose, sportinėse varžybose, žaidynėse „Drąsūs, stiprūs, vikrūs“, teisinių žinių konkurse „Temidė“. Individualūs mokinio pasiekimai matomi, skelbiami gimnazijos interneto svetainėje, Facebook paskyroje, viešinami gimnazijos erdvėse. Pokalbyje VGK nariai pažymėjo, kad šiuos mokinius skatina padėkomis, ekskursijomis, viešina jų pasiekimus seniūnijoje, spaudoje, Facebook'e, ieško rėmėjų kelionėms. Buvo išvykę į Naisius, Rumšiškės, Latviją. Bendradarbiauja su Trakų miškų urėdija, Paluknio girininkija, Trakų darbo birža, UAB „Medarvitas“, šios organizacijos steigia prizus gabiems mokiniams. Mokyklos pastangos atskleisti ir plėtoti mokinių gabumus padeda daugumai mokinių pasiekti gerų asmeninių pasiekimų įvairiuose konkursuose, projektuose, varžybose ir olimpiadose.

1.2.2. Mokyklos pasiekimai ir pažanga vertinama patenkinamai (2 lygis) išskyrus atskaitomybę, kuri vertinama gerai (3 lygis).

Išanalizavus 2015–2016 m. m., 2016–2017 m. m. gimnazijos mokinių pasiekimų ir pažangos metines ataskaitas, Nacionalinio mokinių patikrinimo standartizuotų testų, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (toliau – PUPP), valstybinių brandos egzaminų (toliau – VBE) rezultatus nustatyta, kad gimnazijos mokinių pasiekimai iš dalies atitinka Bendrosiose ugdymo programose keliamus tikslus ir besimokančių mokinių galias. Išanalizavus gimnazijos Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo (toliau – NMPP) 2, 4, 6 ir 8 klasių rezultatus nustatyta, kad patenkinami yra 4 klasių matematikos, skaitymo, 6 klasių skaitymo, rašymo, 8 klasių matematikos, skaitymo rezultatai. Labiausiai tobulintina sritis 4, 6 ir 8 klasėse – skaitymas: iš 36 darbų nepatenkinamu lygiu buvo įvertinta 10 darbų (27,78 proc.), patenkinamu – 14 darbų (38,9 proc.), pagrindiniu lygiu – 10 darbų (27,78 proc.), aukštesniu lygiu – 2 darbai (5,6 proc.). Išnagrinėjus PUPP rezultatus nustatyta, kad 2017 metų pasiekimų vidurkis sumažėjo palyginti su 2016 daugiau nei vienu balu. Lietuvių kalbos pasiekimų įvertinimų vidurkis – 5,62 (savivaldybėje – 6,26; Lietuvoje – 6,49); įvertinimų pasiskirstymas pagal lygius: nepasiektas patenkinamas – 3 (23,07 proc.), patenkinamas – 4 (30,8 proc.); pagrindinis – 5 (38,5 proc.); aukštesnysis – 1 (7,7 proc.); Matematikos įvertinimų vidurkis – 4,8 (savivaldybėje – 5,56; Lietuvoje – 5,84); įvertinimų pasiskirstymas pagal lygius: nepasiektas patenkinamas – 3 (23,07 proc.), patenkinamas – 6 (46,2 proc.); pagrindinis – 2 (15,4 proc.); aukštesnysis – 2 (15,4 proc.). Paluknio „Medeinos“ gimnazijos 2017 metų brandos egzaminų rezultatai geresni nei 2016 metų. 2017 metais VBE neišlaikė 2 mokiniai, tačiau 2017 m. mažesnis procentas abiturientų darbų įvertinti patenkinamu lygiu ir didesnis procentas – pagrindiniu bei aukštesniu lygiais. Gimnazijos 2016 ir 2017 metais VBE, išlaikytų 16–35 balais, procentas yra mažesnis už rajono ir šalies, o 36–85 balais procentas – didesnis. Išlaikiusiųjų 86–99 balais abiturientų visus trejus metus mažesnė dalis už rajono ir šalies. VBE įvertinimų pasiskirstymas pagal lygius: neišlaikyta – 2 darbai (7,4 proc.; savivaldybėje – 7,04 proc.); patenkinamas lygis (16–35) – 5 darbai (20 proc.; savivaldybėje – 37,44 proc.; pagrindinis lygis (36–85) – 17 darbų (68 proc.; savivaldybėje – 46,5 proc.); aukštesnysis lygis (86–100) – 3 darbai (12 proc.; savivaldybėje – 16,04 proc.). Mokykla kaupia informaciją apie mokinių pasiekimų rezultatyvumą, apibendrintą informaciją apie atskirų klasių mokinių lankomumą, pasiekimus. Palyginus 2015–2016 m. m. ir 2016–2017 m. m. pusmečių vertinimo rezultatus nustatyta, kad beveik 50 proc. sumažėjo mokinių, turinčių nepatenkinamus įvertinimus, o pasiekusių visų mokomųjų dalykų aukštesnįjį ir pagrindinį lygius nedaug kito ir siekia I–IV kl. (50 proc.), 5–8 kl. (40 proc.), I–II gimnazijos kl. (30 proc.) ir III–IV gimnazijos kl. (44 proc.) Kaip matyti iš pateiktų rezultatų, mokinių ugdymo(si) pasiekimai iš dalies atitinka Bendrosiose programose keliamus tikslus. Išorės vertintojai siūlo mokyklai atkreipti dėmesį į dalies PUPP, VBE ir metinių įvertinimų neatitikimą. Mokykla sistemingai analizuoja mokinių pasiekimų rezultatus. Iš pokalbio su VGK, mokytojais paaiškėjo, jog pakankamai sistemingai analizuojama klasių pasiekimų dinamika. Mokykloje pakankamai kryptingai dirba pagalbos mokiniui specialistai. Klasių auklėtojai pusmečio rezultatus aptaria klasėse ir tėvų susirinkimų metu. Gimnazija kaupia informaciją apie tolimesnę mokinių mokymosi sėkmę baigus gimnaziją. Šie duomenys yra apibendrinti ir pateikti metiniuose planuose. 2017 metais 30 proc. gimnaziją baigusiu mokinių toliau mokosi universitetuose, 30 proc. – kolegijose, 10 proc. – profesinėse mokyklose, 30 proc. – dirba.

Mokykla renka duomenis apie mokinių pasiekimus ir pažangą, vedami signaliniai pusmečiai, aptariami rezultatai ir lankomumas. Jei iškyla mokymosi sunkumų ar lankomumo problemų, esant poreikiui, organizuojami trišaliai pokalbiai (mokinys – mokytojas – tėvai). Pastebėta, kad trūksta gilesnės mokinių pasiekimų analizės, rezultatų palyginimo su mokinių pasiekimų lūkesčiais.

Gimnazijos atskaitomybė gera. Mokykla atsakingai teikia duomenis apie mokinių ir mokyklos pasiekimus savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai – Trakų rajono savivaldybei, valstybei – Nacionalinei mokyklų vertinimo agentūrai – pildydama bendrojo ugdymo mokyklų įsivertinimo ir pažangos anketą, mokinių tėvams – individualiuose pokalbiuose, klasių susirinkimuose, mokyklos bendruomenei – Mokyklos tarybos posėdžiuose, Metodinėje taryboje. Mokykla didžiuojasi mokinių pasiekimais, juos skelbia gimnazijos erdvėse – iškabintos padėkos, eksponuojamos sportininkų iškovotos taurės. Mokinių ir mokyklos pasiekimų, ugdymo(si) rezultatai viešinami mokyklos interneto svetainėje – taip informuojami tėvai ir visuomenė. Interneto svetainėje pateikiama išsami informacija apie gimnazijos veiklą, skelbiamos išsamios finansinės ir 2 proc. paramos ataskaitos. Vertintojai daro išvadą, kad gimnazija tinkamai atsiskaito bendruomenei, savivaldybei bei valstybei.

2. UGDYMAS(IS) IR MOKINIŲ PATIRTYS

Trakų rajono Paluknio „Medeinos“ gimnazijos ugdymas(is) ir mokinių patirtys vertinami patenkinamai (2 lygis)

2.1. Ugdymo(si) planavimas patenkinamas (2 lygis), išskyrus rodiklį „Orientavimasis į mokinių poreikius“, kuris vertinamas gerai (3 lygis). Pagalba mokiniui veiksminga ir yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas, o pagrįstumas ir sąryšingumas yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas.

2.1.1. Ugdymo(si) tikslai neišskirtiniai (2 lygis), išskyrus kontekstualumą, kuris vertinamas gerai.

Mokytojai nuosekliai vadovaujasi patvirtintomis pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo Bendrosiomis programomis. Iš pateiktų dokumentų analizės nustatyta, kad gimnazijos strateginio plano nuostatos gerai dera su nacionaliniais švietimo tikslais, išdėstytais „Valstybinėje švietimo strategijoje 2013–2020 metams“ bei Geros mokyklos koncepcijoje. Mokytojų rengiamų dalykų ilgalaikių planų analizė, pokalbiai su direktoriaus pavaduotoja ugdymui patvirtino, kad gimnazijoje dėl ilgalaikių planų struktūros susitarta metodinėse grupėse. Daugelyje vertintojams pateiktų mokomųjų dalykų ilgalaikių planų numatoma dalykų ryšiai bei integruojamųjų programų įgyvendinimas. Išorės vertintojams pateiktų ilgalaikių planų analizė parodė, kad juose ne visada detalizuojamas vertinimas (dažnai pateikiamos tik nuorodos į dokumentus), nepakankamai konkrečiai aprašomi tikėtini mokinių pasiekimai, per mažai orientuojamasi į mokymosi pažangą, nekonkretizuojamos mokinių galimybės ir poreikiai. Susitarimų dėl bendrųjų ugdymo tikslų planavimo (tikslingo bendrųjų kompetencijų ugdymo dalyko pamokose) nėra. Vertintojai konstatuoja, kad mokytojai, planuodami ugdymo procesą pamokoje orientavosi į dalykinių ir bendrųjų mokinių kompetencijų ugdymą. Beveik visose stebėtose pamokose (94 proc.) mokytojai planavo ugdyti mokinių bendrąsias kompetencijas ir dalyko gebėjimus. Išanalizavus pamokų korteles, matyti, kad dažniausiai (58 proc.) planuota pamokose ir kitose veiklose ugdyti mokėjimo mokytis kompetenciją. Tačiau tik pavienėse stebėtose pamokose ši kompetencija buvo tikslingai ugdyta (mokiniai kėlė mokymosi uždavinius, rinkosi reikiamas mokymosi priemones, planavo mokymosi laiką, aptarė su mokytoju tolesnį mokymąsi, ką kitą kartą atlikdamas panašias užduotis turėtų daryti kitaip, kokios patirties įgijo ir kur ją galės pritaikyti). Atlikus stebėtų pamokų protokolų ir pamokų planavimo kortelių analizę paaiškėjo, kad tik 29 proc. pamokų uždaviniai buvo pamatuoti, formuluoti aiškiai, konkrečiai, numatytas siektinas pamatuojamas išmokimo rezultatas. Kitose stebėtose pamokose, keldami uždavinius, mokytojai akcentavo pamokos temą ir veiklas, nebuvo numatytas konkretus pamatuojamas išmokimo rezultatas – nepakankamai aišku, koks turėtų būti veiklos rezultatas, t. y., ką mokiniai privalo žinoti, ką turėtų suprasti, išmokti. Tik 24 proc. pamokų skelbtas pamokos uždavinys turėjo aiškius, pamatuojamus rezultato vertinimo kriterijus, pagal kuriuos mokytojas ir patys mokiniai galėjo pamatuoti pamokos sėkmingumą. Ugdymo nuoseklumas, prasmingas grįžimas prie pamokos uždavinio stebėtas 7 pamokose (12,9 proc.), kitose pamokose prie

pamokos uždavinio negrįžta, grįžta tik formaliai arba aptarta, ką mokiniai veikė pamokoje. Labai geras ir geras ugdymo pagrindumas stebėtas 5 kl. anglų k., II G, 8, IVG kl. rusų k., IIG kl. pilietiškumo pagrindų, IVG kl. muzikos, IIIG kl. šokio pamokose. 9 stebėtose pamokose (16,7 proc.) ugdymo(si) pagrindumas minimas kaip tobulintinas pamokos aspektas. Šiose pamokose ugdymas(sis) nebuvo nuoseklus ir apgalvotas, kai kuriuose pamokose nebuvo planuotas pamokos laikas. Vertintojai pastebi, kad stebėtose pamokose nepateikdami konkrečių išmokimo rezultatų mokytojai neišnaudojo galimybių stiprinti mokinių atsakomybę už mokymosi rezultatus, nesudarė tinkamų sąlygų įsivertinti asmeninę pažangą. Pamatuojamo pamokos uždavinio formulavimas yra tobulintinas gimnazijos veiklos aspektas. Stebėtose pamokose uždavinius beveik visada formulavo patys mokytojai, juos skelbė mokiniams. Tikėtina, kad pamatuojami pamokos uždaviniai, kuriuose būtų tiksliai apibrėžta, kokią veiklą vykdydamas, ką konkrečiai mokinsys per pamoką išmoks ir kokie išmokimo vertinimo kriterijai, leistų kryptingiau organizuoti ugdymo procesą, motyvuotų mokytojus rinktis įvairesnius ir veiksmingesnius ugdymo(si) metodus. Toks pamokos uždavinio kėlimas padėtų mokiniams suvokti kriterijus, pagal kuriuos bus vertinami jų pasiekimai, o mokytojams suteiktą grįžtamąją informaciją tolimesniai veiklų pamokoje planavimui.

Keldami ugdymo tikslus, mokytojai dažnai atsižvelgė į mokinių asmeninę, socialinę ir kultūrinę patirtį, jų gyvenimo ir gimnazijos veiklos kontekstą. Ugdymo(si) kontekstualumas kaip pamokos stiprusis aspektas fiksuotas 7,4 proc. pamokų. Šiose pamokose ugdymas(is) buvo sietas su mokinių turima patirtimi, asmenine aplinka, mokiniams užduoti probleminiai klausimai. Ugdymo turinį mokytojai stengiasi planuoti ir įgyvendinti atsižvelgdami į konkrečius mokinių ugdymo(si) poreikius. Tačiau pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos lietuvių kalbos ir literatūros dalyko pateikti ilgalaikiai planai yra formalūs, parengti vadovaujantis pavyzdiniais planais, skelbiamais internete ir nėra pritaikyti konkrečiai klasei ar mokinių grupei. Pradinio ugdymo ilgalaikiai planai nedetalizuojami ugdymo laikotarpiams. Ilgalaikius planus mokytojai dažnai koreguoja atsižvelgdami į kintantį ugdymo kontekstą. Analizuojant ilgalaikius planus užfiksuoti planų koregavimo atvejai, susiję su edukacinių išvykų organizavimu, mokinių dėstomos medžiagos neįsisavinimu, neįvykusiomis pamokomis. Koreguodami ilgalaikius planus mokytojai tinkamai naudoja rezervines valandas. Kryptingiau orientuoti į konkrečios klasės mokinių asmeninę, socialinę ir kultūrinę patirtį planai užtikrintų mokinių kompetencijas ugdantį pamokos planavimą ir organizavimą.

2.1.2. Ugdymo planai ir tvarkaraščiai neblogi (2 lygis).

Gimnazijos ugdymo planas (toliau – UP) sudarytas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais (toliau – BUP) bei kitais pradinį, pagrindinį ir vidurinį ugdymą reglamentuojančiais dokumentais. UP rengė darbo grupė, kuriai siūlymus teikė metodinės grupės, pagalbos mokiniui specialistai. Su gimnazijos UP projektu mokyklos bendruomenė supažindinta. Rengiant ugdymo planą iš dalies atsižvelgta į Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo, PUPP, VBE rezultatus (pradinėse klasėse skirtos papildomos valandos skaitymo gebėjimų ugdymui, kitose klasėse ilgalaikių konsultacijų nėra). Iš pateiktų dokumentų analizės ir pokalbių paaiškėjo, kad metodinėse grupėse svarstomas ugdymo plano projektas, dažniausiai aptariama, kaip bus panaudojamos neformaliajam švietimui skirtos valandos, aptariama kultūrinės-pažintinės veiklos vykdymo kryptys, susitariama, kaip prevencinės programos bus integruojamos į ugdymo turinį, klasių vadovų veiklą. Ugdymo planas svarstytas Gimnazijos tarybos, Mokytojų tarybos posėdžiuose. Pokalbiuose mokiniai teigė, kad mokytojai ir administracija pristatė mokiniams galimus pamokų ir neformaliojo švietimo užsiėmimų pasirinkimus. Mokomųjų dalykų santykis ir jų pasiūla gimnazijos 2017–2018 m. m. ir 2018–2019 m. m. ugdymo plane atitinka BUP reikalavimus. 5–8 klasėse mokiniams skiriamas rekomenduojamas minimalus valandų skaičius. Vidurinio ugdymo programos įgyvendinimas organizuojamas kartu su Paluknio Longino Komolovskio gimnazija. Direktorius pavaduotoja ugdymui su individualaus plano sudarymo eiga ir galimybėmis kasmet supažindina 10 klases mokinius ir jų tėvus, formuoja grupes pagal mokinių pasirinkimą. Neformaliojo švietimo programų įgyvendinimui gimnazija panaudoja 78 proc. valandų, organizuojama 12 veiklų, orientuotų į mokinių meninių, kultūrinių, sportinių, dalykinių gebėjimų ugdymą. Tačiau įgyvendindama BUP reglamentuojamą ugdymo turinį, gimnazija ne visada pakankamai jį detalizuoja ir pritaiko savo kontekstui, todėl kai kurios nuostatos ugdymo plane yra perrašytos, neišskirtinai detalizuota realaus ugdymo proceso organizavimo tvarka. Atkartotos formuluotės „gali būti“, „gali rinktis“, „turėtų

būti“, tačiau nėra užfiksuota, ką mokiniai konkrečiai pasirinko, kas tiksliai gimnazijoje nuspręsta ir susitarta. Gimnazijos ugdymo plane reglamentuotas pertraukų laikas neatitinka Higienos normose nustatytos bendros pertraukų laiko trukmės. Pokalbiuose su vertintojais dėl trumpų pertraukų nepasitenkinimą išreiškė tiek mokyklos mokiniai, tiek mokytojai. Jie teigė, kad per 5 minučių pertrauką nespėjama tinkamai pasiruošti kitai pamokai, nėra galimybių išsiaiškinti nesuprastų pamokos ar namų darbų klausimų. Pokalbyje direktoriaus pavaduotoja ugdymui teigė, kad pamokų laikas derinamas su mokinių pavėžėjimu, nes gimnazija turi tik vieną mokyklinį autobusiuką, todėl pavežant mokinius gimnazijai tenka prisitaikyti prie viešojo transporto vežėjų grafikų. Dėl šios priežasties dalis mokinių negali lankyti neformaliojo švietimo užsiėmimų. Gimnazijoje yra parengti formaliojo ir neformaliojo švietimo užsiėmimų tvarkaraščiai. Sudarant tvarkaraščius pagal galimybes atsižvelgiama į mokinių ir mokytojų pasiūlymus bei poreikius. Pamokų tvarkaraštis sudaro neblogas galimybes įgyvendinti ugdymo planus, nors rengiant pamokų tvarkaraščius tenka atsižvelgti į nepagrindinėse pareigose dirbančių mokytojų (24 proc.) darbo grafikus. Dėl šios priežasties sudarant tvarkaraščius ne visada išnaudojamos galimybės keisti pamokas pagal profilį, kuriose reikalaujama įtempto protinio darbo (fizika, chemija, matematika, kalbos) su pamokomis, turinčiomis fizinio darbo elementų, yra po dvi išmėtytas to paties dalyko pamokas tą pačią dieną. Pastebėta, kad tvarkaraštyje darbingiausios savaitės dienos ir mokymosi krūvis mokiniams ne visuomet yra tolygus. Išnagrinėjus III–IV gimnazijos klasių mokinių individualius pamokų tvarkaraščius, nustatyta, kad trims mokiniams (13 proc.) viršytas maksimalus laisvų pamokų („langų“) skaičius. Iš pokalbių su mokiniams paaiškėjo, kad pamokų ir neformaliojo švietimo tvarkaraštis tenkina dalies mokinių poreikius.

2.1.3. Orientavimasis į mokinių poreikius vidutiniškas (2 lygis), išskyrus pagalbą mokiniui, kuri vertinama labai gerai (4 lygis) ir vertinamas kaip stiprusis gimnazijos aspektas.

Mokinių ugdymosi poreikių pažinimas patenkinamas. Gimnazijoje atliekamas 2, 4, 6 ir 8 klasių Nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas, kurio testų rezultatų analizė pristatoma mokiniams ir jų tėvams, vertinama Metodinėje taryboje, tačiau duomenys tik iš dalies panaudojami tolimesniam mokinių individualaus ugdymosi poreikių nustatymui. Mokykla vykdo neformaliojo švietimo poreikių nustatymo apklausas (pavasari) – taip užtikrinamas daugumos mokinių savirealizacijos poreikis. Mokinių tarybos nariai teigė, kad ateitį jie planuoja savarankiškai, kartais padeda tėvai, retais atvejais nukreipia mokyklos ugdymo karjerai specialistė. Mokinių poreikiai tiriami anketavimo būdu 1–2 kartus per mokslo metus (mokslo metų pradžioje ir mokslo metų pabaigoje). Metodinės tarybos teigimu, mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, skiriamos konsultacijos, padedančios gerinti dalies mokinių pasiekimus ir pažangą, atsižvelgiant į mokyklinio autobuso tvarkaraštį, namų darbų ruošai išnaudojamos valandos po pamokų. Klasių vadovai pildo kiekvieno mokinio pažangos aplanką (MPG), kuriame mokinys įsivertina savo gebėjimus, žinias, išsikelia mokymosi tikslus. Mokytojai su mokiniams individualiai aptaria jų lūkesčius, apie mokinio pažangą kalbasi su mokinio tėvais. Tačiau atsitiktine tvarka peržvelgus pasirinktas mokinių įsivertinimo anketas nustatyta, kad daugumoje jų nenumatyti žingsniai (mokinio, tėvų, mokytojo), kaip planuojama įgyvendinti mokinio lūkesčius, kas prisiima kokią atsakomybės dalį, nenumatyti konkretūs šios veiklos rezultatai. Įvardinus konkrečius mokinių lūkesčius ir siektinus rezultatus, būtų geriau tenkinami mokinių ugdymosi poreikiai.

Pagalba mokiniui veiksminga ir vertinama kaip stiprusis gimnazijos aspektas. Dokumentų analizė, pokalbiai su administracija, pagalbos mokiniui specialistais, mokytojais, mokiniams parodė, jog mokykla kryptingai teikia pagalbą kiekvienam mokiniui. Mokykloje dirba visi reikalingi pagalbos vaikui specialistai ir kiti pagalbą mokiniui teikiantys darbuotojai (socialinė pedagogė, specialioji pedagogė-logopedė, 2 mokytojo padėjėjos, bibliotekos vedėja, UKC koordinatorė). Teikiama visapusiška pagalba mokiniams, turintiems elgesio, lankomumo, pažangumo problemų, ir šių mokinių tėvams. Remiantis mokyklos pateiktomis duomenimis, gimnazijoje ugdomi 20 specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, su kuriais dirba logopedė, specialioji pedagogė ir socialinė pedagogė. Stebėtojų kalbinti VGK nariai teigė, kad mokykloje yra 4 mokiniai ugdomi pagal individualias ugdymo programas, 16 - pagal pritaikytas programas. Dalykų mokytojai, kurių klasėse yra specialiųjų poreikių mokinių, rengia pritaikytas arba individualias programas, juos konsultuoja pagalbos mokiniui specialistai. Gimnazijoje kryptingai savo funkcijas atlieka VGK. Ji koordinuoja

pagalbos mokiniui teikimą, rūpinasi tinkamu mokinių elgesiu, drausme, lankomumu, pažangumu užtikrinimu. VGK posėdžiuose sprendžiami priešmokyklinės grupės, 1, 5 klasių mokinių, naujokų adaptacijos, 1–8, I–IVG klasių mokinių mokymosi efektyvumo, lankomumo ir elgesio klausimai. Vertintojai 14,8 proc. stebėtų pamokų pagalbą mokiniui išskyrė kaip stiprųjį pamokos aspektą: 1 kl. lietuvių k., 4 kl. anglų k., 5 kl. istorijos, IG kl. informacinių technologijų, IIG kl. rusų k., IIIG kl. matematikos. Gimnazijoje ypač daug dėmesio skiriama mokinių fiziniam ir emociniam saugumui užtikrinti, patyčių, žalingų įpročių prevencijai. Atsižvelgiant į aukščiau pateiktus duomenis, vertintojai daro išvadą, kad pagalba mokiniui šitoje mokykloje šitiems vaikams veiksminga ir yra vienas stipriųjų gimnazijos veiklos aspektų. Mokykla deda nuolatinės pastangas, kad kilus ugdymosi, psichologinėms ar socialinėms problemoms, mokiniai visuomet ir laiku sulauktų tinkamos pagalbos.

Gabumų ir talentų ugdymas neišskirtinis. Iš mokyklos pateiktos medžiagos, pokalbių su mokiniais, pavaduotoja ugdymui, Metodine taryba ir atsižvelgiant į specifinį mokyklos kontekstą – daugiakalbystę, darytina išvada, kad gimnazija labiau orientuojasi į silpniau besimokančių mokinių poreikius. Aiškių susitarimų, kaip atpažinti ir dirbti su gabiais mokiniais, mokykla neturi. Vaiko gerovės komisijos nariai mano, kad „gabių vaikų atpažinimo kriterijai: akademiniai pasiekimai, aktyvumas projektuose, meniniai pripažinti pasiekimai“, „šiuos mokinius skatiname padėkomis, ekskursijomis, jų pasiekimus viešiname seniūnijoje, spaudoje, Facebook'e, ieškome rėmėjų kelionėms“; pripažįsta, kad „tobulintinos VGK sritys – darbas su gabiais mokiniais“. Pažymėtina, kad tik 2 iš 54 stebėtų pamokų ugdyti visų mokinių gabumai: kurti specialūs ugdymosi iššūkiai visiems mokiniams (IIIG kl. lietuvių k. ir lit. pamokoje), 5-8, I-IVG kl. neformaliojo vaikų švietimo užsiėmime – dailės būrelyje. Vertintojai pastebi, kad gabiesiems mokiniams nekelti jų galimybes atitinkantys mokymosi iššūkiai, nepasinaudota jų mokymosi patirtimi ir gebėjimais teikiant pagalbą silpnesnių gebėjimų mokiniams. Gimnazija, siekdama užtikrinti gabių mokinių ugdymą(si), skatina mokinius dalyvauti jų gebėjimus atitinkančiose neformaliojo švietimo veiklose: dalykinėse olimpiadose, konkursuose, projektuose, mokyklos savivaldoje. Iš pateiktų duomenų vertintojai daro išvadą, kad gimnazijai vertėtų susitarti dėl gabių mokinių atpažinimo bei darbo su tokiais mokiniais metodikos.

2.2. Vadovavimas mokymuisi vertinamas patenkinamai (2 lygis). Toks vertinimas grindžiamas pamokų stebėjimo duomenimis, kurie pateikti 2 lentelėje.

Vadovavimo kiekvieno mokinio ugdymuisi stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas (N=54)

2 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
4 pamokos	26 pamokos	21 pamoka	3 pamokos
7,4 proc.	48,1 proc.	38,9 proc.	5,6 proc.

2 lentelės duomenys rodo, kad sėkmingas vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi vertintojų stebėtas 55,6 proc. pamokose. Pastebėtina, kad šis pamokos aspektas stipriai koreliuoja su kiekvieno mokinio pasiekimais ir pažanga (koreliacijos koeficientas – 0,79), leidžia daryti išvadą, kad didesnis dėmesys kiekvieno mokinio ugdymui(si) darytų įtaką mokinių mokymosi rezultatų kokybei.

2.2.1. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas vertinami patenkinamai (2 lygis).

Tikėjimas mokinio galiomis patenkinamas (2 lygis) ir yra tobulintinas gimnazijos veiklos aspektas. Beveik visose stebėtose pamokose mokytojai kėlė mokymosi uždavinius, kuriuose numatytas išmokimo rezultatas atitiko daugumos mokinių galias, tačiau gabūs, sparčiau dirbantys mokiniai retai sulaukė jų galimybes atitinkančių iššūkių. Gimnazijoje nėra praktikos pamokoje suasmeninti pamokos uždavinius, skatinti mokinius formuluoti mokymosi lūkesčius. Dalis mokytojų tiki mokinių kaip asmenybių augimo ir mokymosi galiomis, tačiau tik pavieniais atvejais (11,1 proc. pamokų) jiems sudarytos sąlygos kelti asmeninius mokymosi tikslus. Tai pasakytina apie 5, IIG kl. istorijos, , 4 kl. lietuvių k., IVG kūno kultūros pamokas, kuriose kurti stimuliuojantys iššūkiai, mokytojo nuostatos padėjo formuoti daugumos mokinių siekiams, mokinių skatinimas buvo tikslingas; IG kl. dailės pamokoje buvo sudarytos sąlygos išreikšti individualius kūrybinius mokinių lūkesčius (mokiniai galėjo rinktis išraiškos priemones, spalvas, kūrė abstrakcijos nuotaiką). Nuo 1

klasės mokiniai pildo pažangos gerinimo lapus (MPG) ir numato tolimesnio mokymosi žingsnius, tačiau jis planuojamas abstrakčiai. MPG planai taikomi antri metai visose klasėse. 2016–2017 m. m. pildė tik nepažangūs mokiniai, šiemet – jau visi. Dėl mokinio pažangos stebėjimo pamokoje susitarimų nėra, palikta mokytojų pasirinkimui. Tikėtina, kad, jei mokytojai suasmenintų pamokoje keliamus uždavinius, sistemingai kurtų mokinio jėgas atitinkančius bei nuolatinės pastangas stimuliuojančius iššūkius, mokiniai gebėtų išsakyti, išsikelti individualius, pasitikėjimą savo jėgomis ir sveikas ambicijas liudijančius mokymosi iššūkius.

Mokymosi džiaugsmas patenkinamas. Dalyje stebėtų pamokų (29,6 proc.) mokytojai sudarė tinkamas sąlygas mokiniams patirti mokymosi džiaugsmą: 2 kl. kūno kultūros, 4 kl. muzikos, lietuvių k., IVG kl. kūno kultūros pamokose mokytojų planuotos ir parinktos prasmingos ugdymo(si) veiklos skatino mokinių norą pažinti, išmolti, išgyventi pažinimo džiaugsmą. IG kl. technologijų, IIG kl. lietuvių k. ir lit., IIIG kl. biologijos, IVG kl. matematikos, lietuvių k. ir lit. pamokose mokiniams buvo sudarytos sąlygos kurti, patirti mokymosi džiaugsmą; 1 kl. muzikos, lietuvių k., 3 kl. matematikos, 5 kl. anglų k. pamokose žaidybinės užduotys skatino mokinių smalsumą; IIIG kl. šokio pamokoje merginos skatintos pasidžiaugti savo pasiekimais pamokoje. 7 kl. etikos/tikybos, IVG kl. kūno kultūros, IIG kl. pilietiškumo pagrindų pamokose dauguma mokinių nebijojo klysti, prašyti pagalbos, ieškoti sprendimo būdų; skatinti džiaugtis savo pažanga, akcentuota mokymosi sėkmė. Dalyje stebėtų pamokų (42,6 proc.) dominavo tradicinė mokymo paradigma, todėl darytina prielaida, kad netradicinių veiklų, kurios skatintų mokinių smalsumą ir entuziazmą, stoka nesudarė sąlygų mokiniams dažniau patirti mokymosi džiaugsmą.

Analizuojant pamokų stebėjimo protokolus nustatyta, kad 51,9 proc. stebėtų pamokų mokymasis įprasminamas ugdymo turinį siejant su mokinių gyvenimiška patirtimi, išgyvenimais, organizuota prasminga veikla. 38,9 proc. pamokų mokymosi įprasminimas išskirtas kaip stiprusis pamokos aspektas, pavyzdžiui, 3 kl. pasaulio pažinimo, 4 kl. anglų k., 6 kl. geografijos, biologijos, 8 kl. biologijos, IG kl. chemijos, IIG kl. anglų k., rusų k., IIIG kl. chemijos, IVG kl. fizikos pamokose nagrinėjant mokomąją medžiagą remtasi mokinių patirtimi, mokymas sietas su artimiausia mokinių aplinka; 1 kl. lietuvių k., 8 kl. žmogaus saugos, IG kl. technologijų pamokose užduotys ugdė gyvenimui reikalingus gebėjimus; 8 kl. fizikos, IIG kl. lietuvių k. ir lit. pamokose parinkti įvairūs metodai (aktyvaus bendradarbiavimo, stebėjimo, eksperimento), parinktos įdomios užduotys padėjo apibendrinti mokinių patirtį. Dalyje stebėtų pamokų (38,8 proc.) mokymosi įprasminimas nebuvo fiksuotas. 9,3 proc. stebėtų pamokų mokymosi įprasminimas nurodytas kaip tobulintinas pamokos aspektas – nors ugdymo turinys buvo palankus aktualizavimui, tačiau metodai ir užduotys neatitiko mokinių amžiaus; veikla neorientuota į prasmingų patirčių įgijimą; mokymas nesietas su gyvenimo praktika, nesudarytos sąlygos tyrinėti, eksperimentuoti, stokota paveiklesnio užduočių atlikimo lūkesčių paaiškinimo. Vertintojai daro išvadą, kad mokymosi įprasminimas patenkinamas.

2.2.2. Ugdymo(si) organizavimas vertinamas patenkinamai (2 lygis). Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas patenkinamas ir yra tobulintinas gimnazijos veiklos aspektas.

Diferencijavimas ir individualizavimas detalčiai aptartas gimnazijos dokumentuose. Vienas iš mokyklos ugdymo plano tikslų – „*kurti ugdymo proceso dalyvių sąveiką (mokytojo ir mokinio, mokinio ir mokinio, mokymo ir mokymosi aplinkų) ugdymo(si) procese, siekiant personalizuoto ir savivaldaus mokymosi. /.../ Diferencijuoto ugdymo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis. /.../ Mokymosi pagalbai skiriama trumpalaikių ar ilgalaikių konsultacijų*“. VGK planuoja mokymo(si) individualizavimo ir diferencijavimo tobulinimą pamokose. 2017–2018 m. m. gimnazijos ugdymo plane valandos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti skirtos lietuvių kalbos ir matematikos individualioms ir grupinėms konsultacijoms, individualiam darbui su mokiniais, kurie į gimnaziją atvyko ar sugrįžo iš užsienio, arba tiems, kurie keičia antrąją užsienio kalbą atvykę iš kitos mokyklos. Iš pokalbio su Metodine taryba, paaiškėjo, kad yra skiriamos konsultacijos mokinių skaitymo įgūdžiams gerinti pradinėse klasėse. Trumpalaikes konsultacijas dėl kitų priežasčių atsiradusioms žinių spragoms likviduoti mokytojai teikia mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos, matematikos ir kitų dalykų pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio. Nors gimnazija skiria dėmesį skirtingų mokinių mokymosi poreikiams tenkinti, tačiau išorinio vertinimo metu stebėtose pamokose veiksmingo diferencijavimo ir individualizavimo bei suasmeninimo atvejų fiksuoti pavieniai atvejai: 1 kl. muzikos, 2 kl. matematikos, 3 kl. pasaulio

pažinimo, 5 kl. istorijos, IG informacinių technologijų, IIG kl. rusų k., IIIG kl. lietuvių k. ir lit. pamokose buvo diferencijuotas darbo tempas, informacijos šaltiniai; 3 kl. matematikos, 4 kl. lietuvių k., 5 kl. anglų k., 6 kl. lietuvių k. ir lit., IG kl. matematikos, IIIG kl. biologijos, IVG kl. matematikos pamokose derintas individualus, partneriškas ir visos klasės mokymasis; IVG (AB) kl. geografijos, IVG (A) kl. matematikos pamokose, vadovaujant mokytojui, mokinių mokymasis derintas su savivaldžiu, leista rinktis, kokio sudėtingumo užduotis spręsti; IG kl. dailės pamokoje darbas yra visiškai suasmenintas, nes mokiniai galėjo rinktis išraiškos priemones, spalvas; 6 kl. gamtos ir žmogaus pamokoje mokiniai turėjo galimybę pasirinkti objektą (gyvūnus) užduočiai atlikti; 8 kl. technologijų pamokoje mokiniams leista rinktis, kokią pakuotę analizuoti. Gimnazijos ugdymo plano 71.1. punkte teigiama, kad „Gimnazijoje diferencijavimas taikomas mokiniui individualiai arba mokinių grupei gabumams plėtoti“, tačiau išorinio vertinimo metu diferencijuotų užduočių gabiesiems mokiniams skyrimo atvejų buvo fiksuota tik 2 pamokose (3,7 proc.). Nors diferencijavimas, individualizavimas ir suasmeninimas tik 8 pamokose (18,5 proc.) išskirtas kaip tobulintinas aspektas, tačiau pamokų stebėjimo protokolų analizė rodo, kad žemiausiai įvertinti pamokos komponentai – vertinimas ugdant (vertinimo vidurkis – 2,3) bei kiekvieno mokinio pasiekimai ir pažanga (vertinimo vidurkis – 2,4). Tikėtina, kad nepakankamas formuojamojo vertinimo strategijų taikymas (ypač grįžtamojo ryšio, išmokimo stebėjimo) nesudarė sąlygų išsiaiškinti diferencijavimo, suasmeninto mokymo(si) poreikių, ir yra viena iš nepakankamo diferencijuoto ir suasmeninto ugdymo pasekmių. Jei mokytojai, pripažindami mokinių skirtybes, labiau atsižvelgtų į jas organizuodami mokymą(si) pamokoje, dažniau taikytų įvairius nenuolatinius mokinių grupavimosi pagal jų mokymosi poreikius būdus, labiau suasmenintų mokymąsi, parengtų užduotis atsižvelgdami į mokinių mokymosi lygius, skatintų mokinius keltis individualius ugdymosi tikslus, sudarytų sąlygas rinktis temas, užduotis, problemas, mokymosi būdus ir tempą, tinkamai taikytų formuojamojo vertinimo strategijas, mokiniai prisiimtų didesnę atsakomybę už savo mokymąsi, jų pasiekimai būtų geresni, o pažanga spartesnė.

Ugdymo integralumas patenkinamas. Vienas iš gimnazijos ugdymo plano siekinių – „gimnazija, siekdama optimizuoti mokinių mokymosi krūvius, į ugdymo turinį integruoja kelių dalykų turinį, dalykų turinio temas ar problemų sprendimą“. Minėto dokumento IX skirsnyje konkrečiai reglamentuotas integruojamų, prevencinių ir kitų ugdymo programų įgyvendinimas. Daugumos mokytojų ilgalaikiuose planuose numatyti tarpdalykiniai ryšiai, integracija pasižymi gimnazijos renginiai, projektinė veikla, vykdomos akcijos. Kasmet gimnazijoje įgyvendinamos Tarptautinės prevencinės programos (Olweus patyčių prevencijos programa integruojama į visas gimnazijos bendruomenės veiklas ir psichotropinių medžiagų vartojimo prevencinė programa „Sniego gniūžtė“ vykdoma įvairiose popamokinėse I–IV gimnazinių klasių veiklose). 2016-2018 m .m. organizuojamos integruotos pamokos: etninės kultūros-technologijų pamoka „Margutis – Šv. Velykų simbolis“ (IG kl.); lietuvių kalbos, istorijos, pilietiškumo ugdymo pagrindų pamoka „Kas negina laisvės, tas nevertas jos“ (IIG kl.), lietuvių k. ir dailės pamoka „Pirato rengimas gimtadieniui“ (3 kl.), matematikos - dailės ir technologijų pamoka „Burinio laivo statybos“ (3 kl.), dailės ir technologijų pamoka „Kapitono laivas“ (3 kl.), lietuvių k., dailės, geografijos pamokos, skirtos renginiui „Šiaurės šalių bibliotekų savaitė“, chemijos-dailės pamoka „Spalvų pasaulis“ (8 kl.), lietuvių kalbos ir literatūros ir istorijos pamoka „Filmas „Emilija iš Laisvės alėjos“ (7 kl., IG kl.), lietuvių kalbos ir literatūros ir informacinių technologijų pamoka „Išmaniosios technologijos ir stebuklai“ (8 kl.). Paluknio kaimo bibliotekoje vyko netradicinė lietuvių kalbos ir literatūros pamoka „Pasimatymas su bibliotekininku ir knyga“ (5 kl.), tarpdalykine integracija grįstas literatūrinis projektas „Etnografiniai regionai – Lietuvos turtas“. Tačiau išorinio vertinimo metu tinkamais tardalykiniais ryšiais išsiskyrė tik stebėtos pavienės pamokos: 1 kl. lietuvių k. pamoka (integracija su pasaulio pažinimu, aptariant pavasarį paskrendančius paukščius), IG kl. chemijos pamoka (fragmentiškai pateikta integracija su fizika), IVG kl. lietuvių k. ir lit. pamoka (aptariant rašytojų gimimo vietas integruota geografija). Išorės vertintojai ugdymo integralumą vertina vidutiniškai.

Įvairovė patenkinama. Dauguma gimnazijos mokytojų buvo pasiruošę stebėtoms pamokoms, numatę išmokimo rezultatai, jam pasiekti suplanavę tikslingas veiklas ir užduotis, tačiau tik dalyje (apie 26 proc.) pamokų ugdymo organizavimo įvairovė išskirta kaip stiprusis pamokos aspektas, t. y. organizuotos veiklos buvo įvairios, mokiniams sudarytos galimybės patirti skirtingus

mokymosi būdus. Šiuo aspektu išsiskyrė 1 kl. lietuvių k., muzikos, 2 kl. pasaulio pažinimo, 4 kl. lietuvių k., 5 kl. istorijos, matematikos, 6 kl. gamtos ir žmogaus, 6 kl. lietuvių k. ir lit., 8 kl. fizikos ir IVG kl. muzikos (IKT panaudojimas vizualizacijai, demonstracijai); 8 kl. istorijos (kiekvienas mokinys galėjo pasirinkti darbo formas); IG kl. etnokultūros (informacinių šaltinių panaudojimas mokymuisi); 2 kl. matematikos, IIG kl. anglų k. (metodų įvairovė priimtina, derinami skirtingi mokymosi būdai); IVG kl. lietuvių k. ir lit. (mokiniai dirbo su įvairiais informacijos šaltiniais); 3 kl. pasaulio pažinimo, IG kl. matematikos, IVG (AB) kl. geografijos (derintas individualus, partneriškas, visos klasės mokymasis); IVG kl. biologijos (užduočių, ugdančių įvairius gebėjimus, įvairovė), IIIG kl. chemijos (tinkamai naudota „Ugdymo sodo“ aplinkos skaitmeninių mokymo priemonių medžiaga); IVG kl. fizikos (tinkamai naudoti interaktyvūs švietimo portalo E mokykla mokymosi objektai) pamokose, 5-8, I-IVG kl. dailės neformaliojo švietimo užsiėmime. Mokyklos strateginio plano SSGG analizėje ugdymo organizavimo įvairovė („Efektyvus IKT, įvairių metodų ir turimų ugdymo priemonių naudojimas ugdymo procese“) išskirta kaip privalumas, tačiau išorinio vertinimo metu 23 pamokose buvo taikyti tradiciniai metodai, o dalyje stebėtų pamokų (9,3 proc.) užduočių, metodų, veiklos įvairovė išskirta kaip tobulintinas aspektas. Jei mokytojai dažniau skatintų mokinius kritiškai mąstyti, organizuotų probleminį, patirtinį mokymąsi eksperimentuojant, tiriant, atrandant, tikėtina, mokiniai noriau įsitrauktų į mokymąsi, įgytų įvairių patirčių, patirtų pažinimo džiaugsmą, tai didintų savivaldaus mokymosi galimybes, stiprintų mokymosi motyvaciją.

Klasės valdymas vertinamas gerai ir yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas. Dauguma gimnazijos mokytojų turi sukaupę didelę pedagoginio darbo patirtį (66 proc. pedagoginį darbą dirba apie 30 metų), yra įgiję aukštą kvalifikaciją (mokytojų metodininkų – 24,1 proc., vyresniųjų mokytojų – 48,3 proc.), todėl stebėtose pamokose tinkamai valdė klasę: mokiniams žinomi susitarimai dėl darbo pamokoje organizavimo. Atsižvelgiant į tai, galima konstatuoti, kad vertintojų stebėtose pamokose pasiektas ir išlaikytas aukštas drausmės lygis, tinkamai reaguota į trukdžius, geri tarpusavio santykiai leido kurti mokymuisi palankų mikroklimatą. Beveik visose (apie 93 proc.) pamokose mokinių drausmė palaikyta tiesioginiu mokytojo valdymu – aiškiais nurodymais, tai užtikrino drausmę ir tvarką, tačiau ne visada panaudotos aktyvaus mokinių mokymosi ir individualių gebėjimų ugdymosi galimybės. Klasės valdymui teigiamos įtakos darė geri mokinių tarpusavio bei dalykiški, pagarba grįsti mokinių ir mokytojų santykiai. Itin sėkmingu klasės valdymu išsiskyrė 1 kl. lietuvių k., 2 kl. pasaulio pažinimo, 5 kl. matematikos, 7 kl. lietuvių k. ir lit., IG kl. chemijos, matematikos, IIG kl. pilietiškumo pagrindų, lietuvių k. ir lit., anglų k., IVG (A) kl. matematikos, IVG kl. muzikos, biologijos, lietuvių k. ir lit. (pagarbūs, pasitikėjimu ir geranoriškumu grįsti mokinių ir mokytojo santykiai); 4 kl. muzikos, 5 kl. istorijos ir IIIG kl. biologijos (drausmė ir tvarka palaikyta sutelkiant mokinių dėmesį į prasmingą veiklą); IVG kl. geografijos (mokymas vadovaujant mokytojui derintas su savivaldžiu mokymusi); 7 kl. etikos, muzikos (mokinių elgesys valdytas akcentuojant taisykles); IIIG kl. lietuvių k. ir lit. (elgesys valdytas asmeniniu kiekvieno mokinio įsipareigojimu); 3 kl. matematikos, IIG kl. lietuvių k. ir lit., anglų k., IIIG kl. rusų k. (geras klasės valdymas, darbinga tvarka) pamokose. Apibendrinus minėtus faktus daroma išvada, kad klasės valdymas yra paveikęs ir stiprusis gimnazijos veiklos aspektas.

2.3. Mokymosi patirtys vertinamos gerai (3 lygis). Mokymosi patirčių apibendrintas mokymasis pateiktas 3 lentelėje.

Mokymosi patirčių stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas (N=54)

3 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1 pamoka	33 pamokos	20 pamokų	0 pamokų
1,9 proc.	61,1 proc.	37,0 proc.	0 proc.

Iš 4 lentelės duomenų matyti, kad dauguma pamokų (63 proc.) mokymosi patirtys vertintos gerai ir labai gerai, 37 proc. – patenkinamai.

2.3.1. Mokymasis vertinamas gerai (3 lygis).

Savivaldumas mokantis vertinamas gerai. Tinkamas savivaldumas mokantis fiksuotas apie 63 proc. pamokų, 22,2 proc. pamokų ugdymo organizavimo įvairovė išskirta kaip stiprusis pamokos aspektas. Tinkami savivaldaus mokymosi pavyzdžiai užfiksuoti IVG kl. matematikos (padedant mokytojui,

mokiniai gebėjo išsikelti mokymosi tikslus); IVG kl. biologijos (prasmingai mokėsi dauguma mokinių); 5 kl. istorijos, 8 kl. žmogaus saugos (dauguma mokinių gebėjo savarankiškai susirasti reikiamą informaciją, rėmėsi papildomais šaltiniais); IIG kl. rusų k. (fiksotas mokinių gebėjimas savarankiškai pasirinkti užduočių atlikimo būdą); IG kl. dailės (visi mokiniai gebėjo priimti sprendimus dėl kuriamo darbo); IIG kl. anglų k. (dauguma mokinių rodė atsakomybę už mokymąsi); IIIG kl. chemijos (mokiniai įsivertino, reflektavo mokymosi patirtį); 8 kl. fizikos, lietuvių k. ir lt., IIG kl. pilietiškumo ugdymo (mokiniai klausė, drąsiai prašė pagalbos, rinkosi užduotį, aptarė ir vertino savo mokymąsi) pamokose. Iš pirminės mokyklos ataskaitos ir pokalbių su gimnazijos Įsivertinimo grupe paaiškėjo, kad kas mėnesį pildant bei įgyvendinant MPG (mokymosi pasiekimų gerinimo planą), siekiama kompetencijų ugdymo, ypač mokėjimo mokyti. 7–8 kl. MIP (mokinio individualios pažangos) įsivertinimo lentelėje fiksuoti formalūs savivaldaus mokymosi lūkesčiai: „*Mano planuose buvo istorijos turėti 9, bet turiu 8, nes man nepadėjo pakeisti sėdėjimo, bet mane tempė namų darbų darymas ir kiekvienos pamokos namų darbų klausinėjimas ir patikrinimas. Kitais metais darysiu tą patį*“, „*daugiau reikia papildomų užduočių*“; „*reikia, kad asmeniškai man paaiškintų užduotis*“; „*manau, kad trukdo nesusikaupimas, kartais telefonas*“; „*ne visada padarau namų darbus*“. Vertintojai daro išvadą, kad jei pamokose dažniau būtų atsižvelgiama į mokinių poreikius, ugdoma mokėjimo mokyti kompetencija, mokiniai sąmoningiau siektų asmeninės pažangos, jaustų didesnę atsakomybę už mokymosi rezultatus.

Mokymosi konstruktyvumas patenkinamas. Kaip stiprusis pamokos organizavimo aspektas mokymosi konstruktyvumas fiksuotas 7 (apie 13 proc.) pamokose. Turimų žinių ir įgūdžių pritaikymo mokantis naujų dalykų, mokymo(si) siejimo su mokinių gyvenimo patirtimis, realiam gyvenimui aktualių mąstymo gebėjimų ugdymo pavyzdžių fiksuota 1 kl. lietuvių k., 2 kl. kūno kultūros, IIIG (B) kl. matematikos, IVG kl. matematikos (mokiniai mokyti kurti prasmingus ryšius); 5 kl. anglų k., 6 kl. gamta ir žmogaus, lietuvių k. ir lit., IVG kl. geografijos, matematikos (mokiniai mokyti pademonstruoti gebėjimus ir įgūdžius); 4 kl. lietuvių k. (mokyti konstruktyviai įveikti mokymosi problemas); 5 kl. istorijos, IIG kl. pilietiškumo pagrindų, IVG kl. lietuvių k. ir lit. (mokiniai braižė minčių žemėlapius) pamokose; 2 kl. pasaulio pažinimo, 5–8 kl. neformaliojo švietimo (dailės būrelyje „Svajonių šalis“) veiklose mokiniai paveikiai mokyti vizualizuoti ir paaiškinti savo mąstymą. Dalis mokytojų ragino mokinius prisiminti, ką jie išmoko praeitoje pamokoje, pakartoti sąvokas, sieti išmokus dalykus su naujais, dalytis mokymosi patirtimi, užtikrinti mokymo(si) tęstinumą. Pamokos, kuriose mokiniai buvo mokyti argumentuotai reikšti nuomonę, suprasti ugdymo turinio ryšius su gyvenimu, juos skatino įgyti prasmingos patirties, motyvavo tolimesniam darbui.

Mokymosi socialumas geras. Įvertinus stebėtų pamokų protokolų duomenis, galima teigti, kad mokinių mokymosi motyvacijai, įsitraukimui, iniciatyvoms reikštis įtaką daro pamokose naudojamų metodų įvairovė, gebėjimas įtraukti mokinius į bendradarbiavimą, partnerystę grįstą mokymąsi. Šias išorės vertintojų įžvalgas patvirtina stiprus vadovavimo mokymuisi ir mokinių mokymosi koreliacinis ryšys (0,79), kurį rodo stebėtų pamokų protokolų analizė. Stebėtų pamokų mokymo (vertinimo vidurkis – 2,5 iš 4) ir mokymosi (vertinimo vidurkis – 2,6 iš 4) vertinimo vidurkiai skatina daryti įžvalgą, kad mokyklos keliamą problemą – mokinių mokymosi motyvacijos stoką – tikslinga sieti su mokytojo veiklos planavimu. Tai patvirtina ir pamokų, organizuotų pagal šiuolaikinę mokymo(si) paradigmą (vertinimo vidurkis – 3,4 iš 4) bei tradicinį mokymo būdą (vertinimo vidurkis – 2,0 iš 4) kokybinio vertinimo skirtumas. Dalis mokytojų paveikiai skatino mokinius bendradarbiauti porose ar grupėse, kartu dalyvauti mokymosi ir kūrybos procese. Mokinių gebėjimas dalyvauti argumentuotose diskusijose, mokyti bendradarbiaujant įvairaus dydžio grupėse, reikšti asmeninę nuomonę, kaip stiprus pamokos aspektas, vertintojų išskirtas 10 pamokų (18,5 proc.): 5 kl. matematikos, 6 kl. lietuvių k. ir lit., geografijos, biologijos, 8 kl. žmogaus saugos, IG kl. informacinių technologijų, IIG kl. lietuvių k. ir lit. (mokiniai gebėjo viešai išsakyti mintis, paaiškinti požiūrį, išklausti kitus, diskutuoti); 4 kl. muzikos, 8 kl. biologijos (dauguma mokinių gebėjo bendradarbiauti, tartis porose); 1 kl. lietuvių k. (mokiniai drauge analizavo ir padėjo vienas kitam spręsti problemas). Vertintojai pastebi, kad mokinių socialumo lygis gimnazijos nepamokinėje veikloje yra tinkamas – mokiniai yra iniciatyvūs ir kūrybingi, geba prisiimti atsakomybę, susitarti, priimti bendrus sprendimus, noriai dalyvauja įvairiose bendrose veiklose. Mokymąsi aktyvinančių, šiuolaikinių mokymosi veiklų taikymas, skatinant mokinių iniciatyvumą, įsitraukimą, atsakomybę už

savo (grupės) mokymąsi dar labiau stiprintų mokinių socialinę kompetenciją, kurių ugdymui gimnazija skiria didelį dėmesį.

2.3.2. Ugdymas mokyklos gyvenimu vertinamas gerai (3 lygis)

Santykiai ir mokinių savijauta vertinami gerai ir yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas. Socialinė pedagogė kasmet atlieka mokinių (pirmokų, penktokų ir naujokų) adaptacijos, sveikatos tyrimus, elektroninių patyčių situacijos gimnazijoje tyrimą. Mokytojų, administracijos, pagalbos mokiniui specialistų, kitų mokyklos darbuotojų ir mokinių bendravimo santykius palankiai vertino dauguma pokalbiuose dalyvavusių mokinių ir jų tėvų. Šiuos teiginius paremia 2016–2017 metų mokyklos pažangos apklausos duomenys (Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros apklausa). Mokinių pritarimas teiginiams „*Per paskutinius du mėnesius aš iš kitų mokinių nesijuokiau, nesišaičiau*“, „*Per paskutinius 2 mėnesius iš manęs mokykloje niekas nesijuokė, nesišaipė*“, „*Aš jaučiuosi saugiai visoje mokykloje: klasėje, koridoriuose, kieme, valgykloje, tualetuose*“, „*Aš esu patenkintas, kad mokausi būtent šioje mokykloje*“, „*Aš jaučiuosi savas mokyklos bendruomenėje*“, „*Gerai sutariu su visais bendraklasiais*“ priskirtas prie aukščiausių įverčių (visų teiginių įvertis viršija 3). Dauguma tėvų pritarė teiginiams „*Per paskutinius du mėnesius mokykloje mano vaikas iš kitų nesijuokė, nesišaipė, nesityčiojo*“ (įvertis – 3,4), „*I mokyklą mano vaikas eina noriai*“ (įvertis – 3,1), „*Mano vaikas jaučiasi saugiai visoje mokykloje: klasėje, koridoriuose, kieme, valgykloje, tualetuose*“ (įvertis – 3,3). Išorinio vertinimo metu labai gerais santykiais išsiskyrė 18,5 proc. pamokų: 2 kl. pasaulio pažinimo, 6 kl. anglų k., lietuvių k. ir lit., 7 kl. muzikos, 8 kl. istorijos, IG kl. chemijos, IIIG kl. anglų k., rusų k., IVG kl. muzikos pamokos. Darnūs mokinių tarpusavio santykiai, mandagus elgesys su mokyklos svečiais, darbuotojais stebėti per pertraukas. Bendrieji gimnazijos vidaus tvarkos reikalavimai skelbia, kad mokykloje yra laikomasi sutartų taisyklių ir elgesio standartų, skatinamas bendruomeniškumas ir pagarbus elgesys tarp lyčių ir įvairių tautybių mokinių. Darytina išvada, kad gimnazija kuria palankią ugdymo(si) aplinką, kurioje dauguma mokinių jaučiasi saugiai, pasitiki savimi bei kitais, todėl santykiai ir mokinių savijauta išskirti kaip stiprioji mokyklos veiklos sritis.

Narystė ir bendrakūra vertinama gerai. Gimnazijos mokiniai jaučiasi priklausantys mokyklos bendruomenei. Dauguma jų vertintojų vizito dienomis dėvėjo uniforminius švarkus su gimnazijos emblema. NMVA pateiktos mokyklos įsivertinimo ir pažangos anketos duomenimis, tėvų pritarimas teiginiams „*Mano vaiko mokykla yra gera mokykla*“ ir „*Aš esu patenkintas(-a), kad vaikas mokosi būtent šioje mokykloje*“ priskirtas prie aukščiausių verčių (įverčiai – 3,5). Gimnazijoje aktyviai veikia Mokinių taryba, kurios atstovai inicijuoja veiklos pokyčius – „Pasiūlymų dėžutės“, „Poilsio kampo“ atsiradimą, gimnazijos uniformų dėvėjimą; įgyvendintas pasiūlymas dėl plaukimo pamokų Trakuose vandens parke „Trasalis“. Mokinių tarybos narių iniciatyva gimnazijoje vyksta tradiciniai renginiai („Šimtadienis“, Kovo 11-osios minėjimas, Mokytojų dienos, Paskutinio skambučio šventės), profesionalūs kultūriniai renginiai (edukacinis projektas „Nariuotakojai mokykloje“, paskaita-diskusija „Jausmų suvokimo ir savęs pažinimo įgūdžių ugdymas“), atnaujintos teminės mokyklinės diskotekos. I–IVG kl. mokiniai tvarkė Paluknio senąsias ir naujas kapines; dalyvavo tradicinėje kraujo donorystės akcijoje. Vertintojai pastebi, kad šios gimnazijos Mokinių taryba būtų pajėgi kartu su mokytojais svarstyti ugdymo organizavimo klausimus, aktyviai dalyvauti mokyklos įsivertinime, pavyzdžiui, fiksuojant ir apibendrinant mokinių nuomones, formuluojant išvadas ir ieškant problemų sprendimo būdų.

Mokyklos veiklos, įvykiai ir nuotyčiai yra paveikūs ir yra stiprusis veiklos aspektas. Remiantis SSGG analize, pokalbiais su direktoriaus pavaduotoja, Vaiko gerovės komisijos, Metodinės tarybos nariais akcentuota įvairiapusė, visą gimnazijos bendruomenę įtraukianti prevencinė veikla, tarptautinių prevencinių projektų vykdymas; popamokinio ugdymo įvairovė ir kokybė; aktyvus dalyvavimas olimpiadose, konkursuose, projektuose, kituose renginiuose. Vertinimo metu buvo stebėta prasminga, į mokinių poreikių tenkinimą nukreipta gimnazijos neformaliojo švietimo veikla. Iš pokalbio su gimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui paaiškėjo, kad kiekvieną pavasarį (gegužės mėnesį) teikiama būrelių pasiūla, klasių auklėtojai aiškinasi mokinių nuomonę apie mokyklos veiklas ir renginius. Gimnazijos veiklos plano duomenimis, neformaliajam švietimui buvo panaudota 77,8 proc. val. (21 val. iš 27 galimų). Pagrindinės gimnazijos neformaliojo švietimo veiklos kryptys orientuotos į saviraiškos programas: meniniai gebėjimai, etninė kultūra,

technologijos – 13 val. (61,9 proc.), pilietiškumas, kraštotyrinė veikla – 1 val. (4,8 proc.); ekologine veikla - 2 val. (9,6 proc.); sportas, sveika gyvensena – 5 val. (23,8 proc.). Kalbinti Mokinių tarybos nariai išreiškė pageidavimą įvairesnių būrelių – fotografavimo, šokių. Bendruomenė yra iniciatyvi, dalyvauja rajoniniuose, respublikiniuose, tarptautiniuose projektuose bei renginiuose, skatinančiuose vertybinių nuostatų formavimąsi. Gimnazijos sėkmėmis laikomi sėkmingai inicijuoti ir įgyvendinti įvairūs projektai, akcijos, konkursai, pavyzdžiui, kraštotyrinis projektas „Vilnijos kraštas“, integruotas technologijų, dailės ir muzikos projektas „Antrasis knygos gyvenimas“; regioninis 5–8 kl. diktanto konkursas „Rašyti taisyklingai lietuviškai – garbinga!“, kraujo donorystės akcija, skirta Sausio 13-ajai; rajoninis dailės pleneras „Medeinos globoje“; pradinių klasių gamtamokslinis projektas „Žaliosios pamokos“; muzikinio teatro studijos „Lašeliukai“ ir priešmokyklinio ugdymo grupės auklėtinių mokyklinis projektas „Etnografiniai regionai – Lietuvos turtas“; inkilų kėlimo šventė; akcija „Žalioji talka“, skirta Žemės dienai paminėti. Tinkamai išnaudojamos neformaliojo švietimo ir mokinių sveikatinimo galimybės. Mokiniai dalyvauja reguliariuose užsėmimuose vandens pramogų centre „Trasalis“: pradinių klasių – „Plaukimo mokyklėlė“, 5–8, I–IVG klasių – „Vanduo ir sportas – sveikata“. Gimnazijoje vykdoma įvairiapusė, visą bendruomenę įtraukianti prevencinė veikla: tarptautinės programos – Olweus patyčių prevencijos programa; kvaišalų vartojimo prevencijos programa „Sniego gniūžtė“, ugdanti dalyvių komunikacinius ir lyderystės įgūdžius. NMVA teiktoje mokyklos pažangos įsivertinimo anketoje mokinių ir tėvų pritarimas teiginiui „Greta įprastinių pamokų mokykloje organizuojama ir kitokia veikla (būreliai, šventės, meno renginiai, projektinės savaitės ir pan.)“ priskirtas prie aukščiausių verčių (įvertis – 3,5). Gimnazijoje organizuojami tradiciniai renginiai ir šventės pasižymi pakankamai aukšta organizacine ir menine kultūra, dažnai juose dalyvauja bendruomenės nariai. Apibendrinę gimnazijos mokinių neformaliojo švietimo, projektų, renginių, akcijų bei mokinių tarybos indėlį organizuojant prasmingą gimnazijos bendruomenės gyvenimą, vertintojai mokyklos veiklas, įvykius ir nuotykius vertina gerai.

Darbinga tvarka vertinama gerai. Mokyklos įsivertinimo duomenimis, 84 proc. tėvų nurodo, kad jų vaikas jaučiasi saugiai visoje mokykloje: klasėje, koridoriuose, kieme, valgykloje, tualetuose, 88 proc. mokinių jaučiasi saugiai visoje mokykloje, tačiau įsivertinimo pažangos anketoje mokinių pritarimo teiginiui „Mūsų mokyklos mokiniai drausmingai elgiasi net ir tada, kai nemato mokytojai“ vertė yra viena iš žemiausių – 2,6. Gimnazija yra parengusi visus būtinus ritmingai veiklai, darbingai tvarkai reikalingus dokumentus: gimnazijos nuostatus, darbo santykius reglamentuojančius (pareigybių aprašymus, darbuotojų asmeninių daiktų naudojimo gimnazijos patalpose taisykles, darbo tvarkos taisykles bei veiklos planavimo dokumentus, tvarkaraščius, aprašus). Visi dokumentai prieinami bendruomenei – skelbiami mokyklos interneto svetainėje <https://www.medeina.trakai.lm.lt>, dalis svarbių kasdieniam gyvenimui taisyklių ir tvarkų viešinamos mokyklos erdvėse. Dauguma bendruomenės narių elgesio ir tvarkos taisykles žino ir jų laikosi.

2.4. Vertinimas ugdant gimnazijoje patenkinamas (2 lygis).

2.4.1. Vertinimas ugdymui vidutiniškas (2 lygis) ir yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas.

Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas apibrėžtas 2017–2019 m. m. mokyklos Ugdymo plane. Gimnazija turi „Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarką“, kurioje numatyti vertinimo tikslai, uždaviniai, vertinimo nuostatos, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo tvarka. Mokyklos tvarkos apraše nurodyta, kad „mokytojai pirmąją mokslo metų pamoką supažindina mokinius su savo dalyko(-ų) ilgalaikiais planais, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų programomis, mokinių mokymosi pasiekimų informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistema, aptaria vertinimo kriterijus, metodus ir formas“. Aprašas daugiau teorinio pobūdžio, mažai atspindi, kaip konkrečiai vertinama gimnazijoje, kokie susitarimai priimti dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo formų dermės užtikrinimo (ypatingai mokytojams, dirbantiems su toje pačioje klasėje ugdomais mokiniais). Gimnazijos ugdymo plane nurodyta, kad „mokykla numatė jog mokinių pasiekimams ir pažangai vertinti ir įsivertinti bus naudojami šie būdai / priemonės: pažymiai (10 balų vertinimo sistema), komentarai, kaupiamieji taškai, aplankas, mokymosi pasiekimų aprašai, mokinio charakteristikos, į(si)vertinimas, aprašomasis vertinimas ir kt.“, tačiau vertintojai mokykloje fiksavo tik pažymių ir kaupiamųjų taškų ir(ar) balų naudojimą bei mokinių įsivertinimą pamokose. Mokyklos pateiktoje informacijoje, pokalbiuose su mokytojais

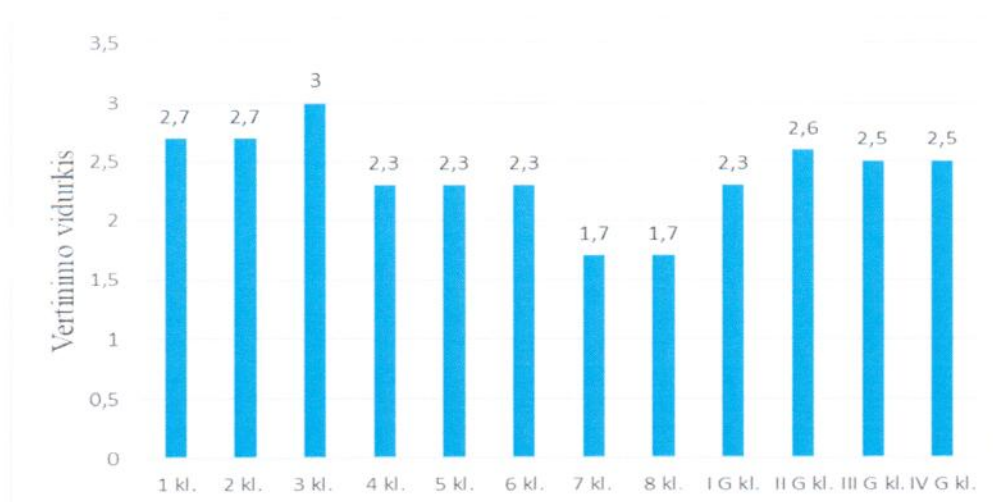
minėta, kad dėl mokinių vertinimo tariamasi Mokytojų taryboje, metodinėse grupėse, Vaiko gerovės komisijoje, mokytojai žino mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo susitarimus, tačiau išanalizavus atsitiktinės atrankos būdu parinktus dalykų ilgalaikius planus nustatyta, kad juose vertinimas planuojamas formaliai, nekonkretizuojamas. Kad kiekvienas mokytojas taiko individualią vertinimo sistemą ir skirtingus kriterijus, nurodė ir pokalbyje dalyvavę mokiniai. Jie teigė, kad atskirose pamokose vertinimo sistema skirtinga, tačiau mokytojai supažindina mokinius su vertinimo sistema mokslo metų pradžioje. Kad vertinimas ugdymui yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas buvo akivaizdu ir stebėtose pamokose. Iš stebėtų 54 pamokų net 26-ose pamokose (48 proc.) vertinimas ir įsivertinimas akcentuotas kaip tobulintinas aspektas. Vertinimo ugdant stebėtose pamokose apibendrinti duomenys pateikti 4 lentelėje.

Vertinimo ugdant stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas (N=54)

4 lentelė

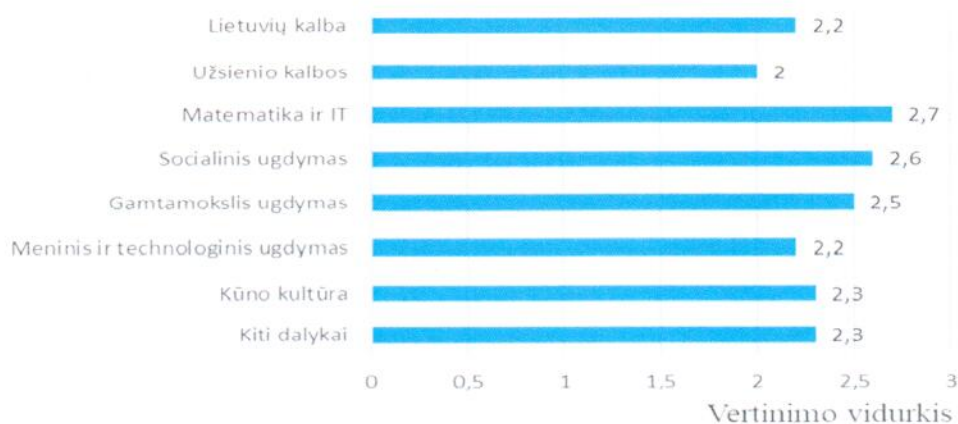
Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
2 pamokos	20 pamoka	27 pamokos	5 pamokos
3,7 proc.	37,0 proc.	50,0 proc.	9,3 proc.

Iš 4 lentelės duomenų matyti, kad tik 40,7 proc. stebėtų pamokų vertinimas įvertintas labai gerai ir gerai, o didesnėje dalyje (59,3 proc.) pamokų – patenkinamai ir prastai. Dažniausiai patenkinamai vertintas mokinių darbų stebėjimo, paskatinimų, pagyrimų, padėsinimų, klaidų taisymo, komentavimo dažnis ir tikslingumas. Stebėtų pamokų vertinimo ugdant įvertinimo vidurkis – 2,35.

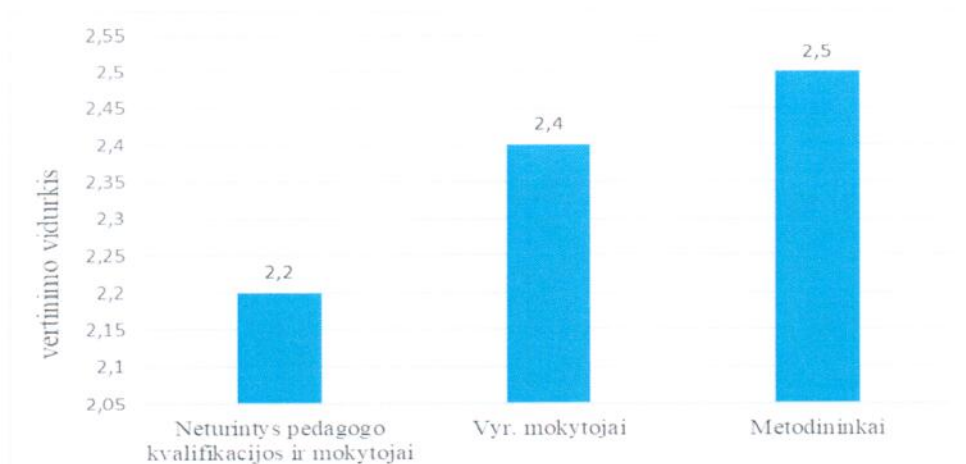
1 pav. Vertinimo ugdant pagal klases apibendrintas vertinimas (N=54)

Stebėtose pamokose aukščiausiai vertinimas ugdant įvertintas 1–3 klasėse (vertinimo vidurkis – 2,8) ir II–IV gimnazijos klasėse (vertinimo vidurkis – 2,53), žemiausiai – pagrindinio ugdymo pirmajame konkente (vidurkis – 2,08), kur vertinimo kokybė žemesnė už vidurkį (žr. 1 pav.). Pagal mokomųjų dalykų blokus vertinimas ugdant aukščiausiai įvertintas matematikos ir informacinių technologijų (vertinimo vidurkis – 2,7), socialinio ugdymo (vidurkis – 2,6) ir gamtos mokslų (vidurkis – 2,5) pamokose. Detalesnis vertinimo ugdant pagal dalykų blokus vertinimas pateiktas 2 paveiksle.

2 pav. Vertinimo ugdant pagal mokomųjų dalykų blokus apibendrintas vertinimas (N=54)

Vertinimo ugdant kokybės pagal mokytojų kvalifikacines kategorijas apibendrintas vertinimas pateiktas 3 paveiksle.

3 pav. Vertinimo ugdant kokybės pagal mokytojų kvalifikacines kategorijas apibendrintas vertinimas (N=54)

Iš 3 paveikslo duomenų matyti, kad vertinimo ugdant kokybės vidurkiai aukštesni mokytojų, turinčių aukštesnę kvalifikacinę kategoriją. Pradinių klasių mokytojų pamokose šis aspektas įvertintas taip pat aukštesniu lygiu negu mokytojų dalykininkų pamokose (1–4-ose klasėse vertinimo vidurkis – 2,64, 5–8-ose ir I-IVG klasėse vidurkis – 2,26).

Vertintojai pastebi, kad daugumoje (59,3 proc.) pamokų mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas buvo nesistemiškas, trūko vertinimo būdų ir formų įvairovės, stokota vertinimo sprendimų pagrįstumo, rezultatų analizės ir aptarimo su mokiniais bei tikslingo vertinimo metu surinktos informacijos naudojimo tolimesnės veiklos planavimui. Tinkami, mokiniams aiškūs, su jais aptarti vertinimo kriterijai fiksuoti tik 14 stebėtų pamokų (25,9 proc.): 3 kl. pasaulio pažinimo, 1, 4 kl. lietuvių k., IVG kl. kūno kultūros, 1 kl. muzikos, 6 kl. geografijos I G kl. informacinių technologijų, III G kl. šokio, IIG kl. rusų k. IIIG kl. biologijos, IIG, IVG kl. matematikos ir IIG kl. anglų k. Daugumoje (apie 74 proc.) stebėtų pamokų vertinimo kriterijai neaptarti su mokiniais, todėl nebuvo aišku, ko iš jų tikimasi, koks turi būti gerai atliktas darbas. 22 proc. pamokų vertinimo kriterijų aiškumas fiksuotas kaip tobulintinas ir tik 7,4 proc. pamokų – kaip stiprusis pamokos aspektas. Mokyti padedantis formuojamasis vertinimas veiksmingai taikytas tik IVG kl. matematikos ir III G kl. klasių biologijos pamokose. Skatinantis pažangą ir nukreipiantis mokinius tolesniam ugdymuisi grįžtamasis ryšys stebėtas III G ir IVG kl. matematikos, 5 kl. kūno kultūros pamokose. Tačiau stebėta pamokų (apie 9 proc.), kuriose mokinių veikla nevertinta, neapibendrinta, neaptartas nei individualus, nei bendras klasės darbas ir pastangos. Pokalbiuose su vertintojais dalyvavę mokytojai, mokiniai ir tėvai teigė, kad informacija apie mokinių pasiekimus ir pažangą periodiškai teikiama el. dienyne

„Mano dienynas“, tėvų susirinkimuose, individualių pokalbių metu, klasės valandėlėse, skambučiais ar žinutėmis telefonu. Mokinių tėvų atstovai pažymėjo, kad jiems informacijos pakanka, o prireikus jie visada gali kreiptis į klasių auklėtojus, mokytojus. Du kartus per metus organizuojamos atvirų durų dienos tėvams – tėvai gali susitikti su mokytojais, aptarti vaiko rezultatus, pasikonsultuoti įvairiais juos dominančiais klausimais, lankytis pamokose. Vertintojai atsitiktinės atrankos būdu išanalizavę el. dienyne mokytojų teikiamą informaciją tėvams nustatė, kad dienyne informacija teikiama, komentarai apie įvertinimą fiksuojami periodiškai, rečiau rašomos padėkos, pagyrimai, dažniau – pastabos, informuojama ir apie planuojamus renginius, įvykius mokykloje.

Aprašyti faktai rodo, kad vertinimas ugdymui yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Tikėtina, kad mokiniai geriau suprastų savo poreikius ir mokymosi procesą, gebėtų pasirinkti sau tinkamiausius mokymosi būdus, prisiimtų daugiau atsakomybės už mokymąsi, stiprėtų jų motyvacija, jeigu mokytojai, planuodami pamokas, formuluotų konkrečius, į išmokimo rezultatą orientuotus pamokos uždavinius, numatytų aiškius vertinimo kriterijus, juos aptartų su mokiniais, teiktų pažangą skatinantį grįžtamąjį ryšį, taikytų įvairias vertinimo strategijas bei skirtų laiko pamokos aptarimui ir kiekvieno mokinio mokymosi sėkmės vertinimui.

2.4.2. Mokinių įsivertinimas vidutiniškas (2 lygis). Jis stebėtas 72 proc. pamokų ir tik 5 (9,3 proc.) iš šių pamokų fiksuotas kaip stiprusis pamokos aspektas. Paveikus mokinių įsivertinimas, pagrįstas tinkamu dialogu, bei įsivertinimas kaip savivoka, kai mokiniai suprato, ko iš jų tikimasi, gebėjo įsivertinti, nebijojo klysti, mokėsi iš klaidų, gebėjo argumentuoti savo sėkmės ar nesėkmės stebėtas 7 kl. lietuvių k. ir lit., 7 kl. tikybos, 2 kl. kūno kultūros, IVG kl. biologijos, IIG kl. lietuvių k. ir lit. pamokose. Kitose pamokose įsivertinimas orientuotas į veiklą ar jauseną („ką šiandien per pamoką veikėme“, „ką mokėmės“, „ar pamoka patiko“), dažnu atveju organizuotas formaliai, jo rezultatai su mokiniais neaptarti. Mokiniai mokytis įsivertinti spalvotomis kortelėmis, „veidukais“, „taikinio“, „nykščio“ metodais, skatinti vertinti vieni kitų darbus, tačiau tik retais atvejais mokinių įsivertinimui buvo pateikiami aiškūs kriterijai. Tiek pradinį klasių, tiek vyresnių klasių pamokose įsivertinimą mokytojai ne visada siejo su mokinių asmenine pažanga ir bendru klasės darbu. Išorės vertintojai daro išvada, kad apibendrinant pamokas dažniau akcentuotas mokymo turinys, veikla, savijauta, bet ne mokinių pasiekimai ar pažanga.

3. UGDYMO SI APLINKOS

Trakų rajono Paluknio Medeinos gimnazijos ugdymo(si) aplinkos neišskirtinės (2 lygis).

3.1. Gimnazijos įgalinanti mokytiis fizinė aplinka neblogo (2 lygis), išskyrus įrangą ir priemones, kurios yra tinkamos (3 lygis).

Stebėtose pamokose vertinta informacijos šaltinių ir mokymosi priemonių įvairovė, jų šiuolaikiškumas, tinkamumas, panaudojimo veiksmingumas, patalpų estetiškumas, ergonomiškumas, racionalus naudojimas ugdymo procese bei mokinių dalyvavimas aplinkų bendrakūroje. Ugdymo(si) aplinkų vertinimo vidurkis 54 stebėtose pamokose – 2,85, o vyraujantis vertinimas yra 3 lygio. Apibendrintas ugdymo(si) aplinkų vertinimas pateiktas 5 lentelėje.

Ugdymo(si) aplinkų stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas

5 lentelė

Klasių koncentras	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1–4 klasės (N=11)	6 pamokos 54,2 proc.	4 pamokos 36,7 proc.	1 pamoka 9,1 proc.	0 pamokų 0 proc.
5–8 klasės (N=17)	1 pamoka 5,9 proc.	6 pamokos 35,3 proc.	10 pamokų 58,8 proc.	0 pamokų 0 proc.
I–IV g klasės (N=26)	3 pamokos 11,5 proc.	16 pamokų 61,5 proc.	7 pamokos 27 proc.	0 pamokų 0 proc.
Iš viso (N=54)	10 pamokos 18,6 proc.	26 pamokos 48,1 proc.	18 pamokų 33,3 proc.	0 pamokų 0 proc.

Išanalizavus stebėtų pamokų protokolus nustatytas ryškus ugdymo(si) aplinkų vertinimų skirtumas pradinėse, gimnazijos ir 5–8 klasėse. Beveik visose (91 proc.) 1–4 klasėse stebėtų pamokų ugdymo(si) aplinkos įvertintos gerai ir labai gerai. Tuo tarpu taip vertintų pamokų 5–8 klasėse buvo tik dalis (41 proc.).

3.1.1. Įranga ir priemonės vertinamos gerai (3 lygis). Išorės vertintojų komanda atkreipė dėmesį, kad šioje gimnazijoje sudarytos geros sąlygos informacinių technologijų mokymui ir IKT naudojimui pamokose. Šiuo metu gimnazijoje įrengtas 16 darbo vietų IT kabinetas, visuose gimnazijos mokomuosiuose kabinetuose yra daugialypės terpės projektoriai, kompiuteriai, kurie turi prieigą prie interneto ryšio. Mokytojų teigimu, įrangos ir priemonių gimnazijoje pakanka, jos yra įvairios, skirtingos paskirties, atitinka mokymo(si) situaciją, dalyko turinį, mokinių poreikius ir amžių. Daugumoje (74 proc.) stebėtų pamokų mokytojai naudojo IKT tradiciškai: pamokos uždavinio skelbimui, demonstravimui, vaizdumui didinti. Ir tik 15 proc. stebėtų pamokų informacinės technologijos buvo naudotos ne mokymui, o mokymuisi. Veiksmingas priemonių panaudojimas praktinių įgūdžių formavimui ir pamokos tikslams pasiekti stebėtas 1, 4, IVG kl. muzikos, IIIG, IVG kl. biologijos, IVG kl. fizikos, 1, 4 kl. lietuvių k. v pamokose. Šiose pamokose mokiniams buvo sudarytos sąlygos dirbti skaitmeninėse mokymosi aplinkose „Emokykla“, „Eduka“, „Mouse Mischief“, žiūrėti, klausyti ir analizuoti vaizdo ir garso įrašus. Mokymosi priemonių šiuolaikiškumą ir įvairovę kaip stiprųjį veiklos aspektą vertintojai akcentavo mokytojams dalyje (32 proc.) stebėtų pamokų ir veiklų. Vertinimo metu vertintojų komanda pasigedo mokiniams sudarytų sąlygų pamokose dirbti su informacijos šaltiniais (nei vienoje pamokoje nenaudoti elektroniniai bei popieriniai žodynai, enciklopedijos), užsienio kalbų mokymui – įrašų klausymo (nei vienoje užsienio kalbų pamokoje mokiniams nebuvo sudarytos sąlygos klausyti garso įrašų), patiems atlikti eksperimentus gamtos mokslų pamokose. Mokykla vadovėliais apsirūpinusi, jų fondas kasmet papildomas pagal metodinių grupių poreikius. Įranga ir priemonės periodiškai atnaujinamos, tai sudaro sąlygas ugdymo šiuolaikiškumui ir kokybei.

3.1.2. Pastatas ir jo aplinka neišskirtiniai (2 lygis). 2016–2017 metais savivaldybės ir valstybės lėšomis renovuotas gimnazijos pastatas: suremontuotas stogas, mokyklos fasadas. Gimnazija turi šiuolaikišką stadioną ir aikštyną, suremontuotą sporto salę, biblioteką su nedidele skaitykla. Gimnazija naudoja Paluknio Longino Komolovskio gimnazijos aktų sale, valgykla, chemijos kabinetu. Pokalbyje mokytojai skundėsi, kad gimnazijoje nėra biologijos paruošiamojo kabineto, neįrengtas kabinetas technologijų mitybos ir tekstilės programai įgyvendinti (pamokos vyksta bibliotekoje), trūksta dailės kabineto. Gimnazijos pastatas gana erdvus, stenduose pateikta informacija apie vykdomus projektus, renginius, tačiau puošyba ir kitos detalės jaukumo teikia nepakankamai. Dalis gimnazijos koridorių suremontuoti, tačiau daugumai bendrų erdvių reikia kapitalinio remonto. Patalpų išdėstymas, apšvietimas ir vėdinimas tinkami, tačiau erdvės nėra funkcionalios, stinga zonų aktyviam ir pasyviu poilsiui, bendravimui. Vizito metu pastebėta, kad dauguma mokinių pertraukas leidžia koridoriuose, kuriuose nėra suolelių mokinių poilsiui (pertraukų metu mokiniai sėdi ant palangių). Daugelis mokomųjų patalpų suremontuotos, darbo vietų mokiniams pakanka, patalpos patogios, ergonomiškos. Mokinių amžiai derantį jaukumą, mokytis padedančią bei estetinį skonį ugdančią aplinką vertintojai stebėjo pradinėse klasių, istorijos, biologijos, matematikos kabinetuose. Kitų kabinetų patalpose neatsiskleidžia edukacinių erdvių savitumas, minimaliai kuriamos stimuliuojančios konkretaus dalyko mokymąsi aplinkos. Vertintojai daro išvadą, kad gimnazijos aplinka tenkina dalies bendruomenės narių individualius poreikius, o aplinkos jaukumas vidutiniškai palankus mokymuisi ir kūrybai.

3.1.3. Aplinkų bendrakūra vertinama kaip nesisteninga (2 lygis). Vizito metu fiksuota, kad pavieniai mokinių darbai demonstruojami I aukšto koridoriuje, II aukšto foje. Koridoriuose įrengti stendai skirti „Vasario 16-osios“, „Kovo 11-osios“ dienoms atminti, informaciniai stendai apie Lietuvos istoriją. Iš pokalbių su mokiniais paaiškėjo, kad ruošiantis šventiniams renginiams dalis mokinių (Mokinių tarybos nariai) inicijuoja mokyklos puošybą. Mokiniai teigė, kad įgyvendintas jų pasiūlymas – mokyklos foje įrengtas poilsio kampelis. Pokalbiuose šie mokiniai teigė vertinantys bendrakūrą kaip galimybę veikti drauge, įgyjant daugiau bendravimo patirties. Antrojo aukšto fojė stende skelbiama aktuali mokiniams informacija. Didesnės dalies mokomųjų kabinetų ir koridorių sienos neišnaudojamos mokinių darbų eksponavimui, jaukumo, mokinių estetinio skonio ir geros

nuotaikos klasėse kūrimui. Mokinių darbai daugiausiai eksponuojami pradinių klasių kabinetuose. Išorės vertintojai fiksavo, kad stebėtose pamokose mokinių darbai eksponuoti ir panaudoti mokymui(si) itin retai, klasėse tik pavieniais atvejais eksponuojami tarpiniai mokymosi rezultatai, atspindintys jo procesą: eskizai, modeliai, projektai, užrašai. Tikėtina, kad suremontavus vidines mokyklos erdves mokinių įtraukimas į aplinkos bendrakūrą ir mokinių darbų panaudojimas mokymuisi bus sustiprintas.

3.2. Mokymasis be sienų gimnazijoje vertinamas patenkinamai (2 lygis).

3.2.1. Mokymasis ne mokykloje vertinamas gerai (3 lygis), išskyrus mokyklos teritorijos naudojimas ugdymui, kuris yra vertinamas patenkinamai.

Iš pokalbių su mokyklos vadovais, mokytojais, mokiniais, iš planavimo dokumentų analizės paaiškėjo, kad mokinių ugdymui tinkamai naudojamos išorinės aplinkos, organizuojamos edukacinės išvykos. Edukacinės išvykos planuojamos klasių auklėtojų ir dalykų mokytojų. Tiriamųjų veiklų pasirinkimą ir tikslingumą lemia mokinių dalyvavimas projektinėje veikloje. Pagal Lietuvos mokinių neformaliojo vaikų švietimo centro projektą „Neformaliojo vaikų švietimo paslaugų plėtra“ gimnazija įgyvendino 4 veiklas, kurių viena – „Orientavimasis gamtoje“ – padėjo mokiniams Pavilnių parke išmokti praktiškai naudotis kompasu ir žemėlapiu, orientuotis aplinkoje pagal gamtos objektus. Chemijos pamoka Lietuvos centriniame archyve pagilino mokinių suvokimą apie cheminių medžiagų naudojimą dokumentų restauravimui. Šiais mokslo metais organizuota 10 edukacinių išvykų: po Trakų r., Bartkūnų, Dainių ir Kernavės piliakalnių, edukacinės pamokos Suomijos ambasadoje, Žaislų muziejuje, edukaciniai užsiėmimai „Meduolių kepimas ir dekoravimas“, „Griekio kelias nuo sėjos iki pietų stalo“, „Teatras kitaip“. Edukacinės išvykos aktualizuoja ugdymą, suteikia mokiniams galimybių įgyti įvairesnės patirties, susieti mokymąsi su savo interesais.

Gimnazijos teritorija yra pakankamai erdvi, saugi, tvarkinga. Patalpos gimnazijoje panaudojamos optimaliai. Sukurtos reikiamos edukacinės erdvės: biblioteka, sporto salė, aikštynas, mokinių mėgstamas poilsio kampelis, fojė. Mokytojai, neturėdami priskirto kabineto, pamokas veda nurodytame kabinete. Išorinio vertinimo metu išradingo mokyklos teritorijos pritaikymo (tyrinėjimai, bandymų zonos, kitoks mokymasis) nestebėta. Pamokos vyko kabinetuose, sporto salėje ir kitose ugdymui skirtose erdvėse. Mokykla naudojasi sporto aikštynu, kuris atitinka šiuolaikinių reikalavimus ir saugus mokiniams. Vertinimo metu buvo tinkamai panaudota koridoriaus erdvė šokio pamokoms, kūno kultūros pamokos vyko sporto salėje, stadione, o 5 kl. pamokoje tinkamai išnaudotos abi erdvės. Vertintojai daro išvadą, kad teritorija iš dalies pritaikoma praktikoje, tyrinėjimui ir kitokiam mokymuisi.

3.2.2. Mokymasis virtualioje aplinkoje vertinamas patenkinamai (2 lygis).

Mokytojai, naudodamiesi įranga, ruošia užduotis, pamokų turinio pateiktis ir jas naudoja pamokose. Gerą ir labai gerą informacinių komunikacinių technologijų, skaitmeninio turinio panaudojimą išorės vertintojai fiksavo 1, 4 kl. lietuvių k., III kl. chemijos, IV kl. fizikos, 5 kl. matematikos, pamokose. Iš stebėtų pamokų ir kitų veiklų bei pokalbių su mokytojais darytina išvada, kad mokytojai gerai supranta, jog IKT ugdymo turinį daro patrauklesnį, padeda įtraukti mokinius į sėkmingesnę mokymąsi. Dalyje stebėtų pamokų (48,2 proc.) IKT naudotos tinkamai ir veiksmingai ugdymo turiniui pateikti ir jį vizualizuoti, kai kuriose pamokose (14,8 proc.) tik kaip priemonė pamokos uždaviniui demonstruoti. Dalyje (11, 1proc.) IKT panaudojimas įvardintas kaip stiprusis pamokos aspektas. Iš pokalbio su pavaduotoja ugdymui paaiškėjo, kad mokykloje buvo tirtas IKT panaudojimas. Šio tyrimo išvados parodo, kad akcentuotas labiau kiekybinis panaudojimo aspektas (dauguma mokytojų pamokose naudojasi IT priemonėmis (15-oje direktoriaus pavaduotojos ugdymui 2016–2017 m. m. stebėtų pamokų IT priemonėmis naudojosi 13 pamokas vedusių mokytojų – 86,7 proc.). Mokiniai skatinami naudotis kompiuterio teikiamomis galimybėmis pamokose ir nepamokinėje veikloje. IT naudojamos mokomosios dalykinės medžiagos demonstravimui, užduočių atlikimui, informacijos paieškai, atliekant elektroninių pratybių užduotis, dalyvaujant internetiniuose įvairių dalykų konkursuose – [edukaciniuose konkursuose „Olympis“](#), iki 2017 metų – lietuvių kalbos konkurse „Švari kalba – švari galva“. Mokyklos virtualios aplinkos (elektroninis paštas, www.manodienynas.lt., Facebook paskyra) sudaro neblogas sąlygas mokiniams, mokytojams, tėvams, gimnazijos administracijai keistis informacija, teikti ir gauti grįžtamąjį ryšį, skatina ugdymąsi

bendraujant ir bendradarbiaujant. Darytina išvada, kad mokykla tik iš dalies panaudoja galimybes mokytis virtualiose aplinkose.

4. LYDERYSTĖ IR VADYBA

Lyderystė ir vadyba yra vertinama gerai (3 lygis).

4.1. Veiklos planavimas ir organizavimas tinkamas (3 lygis).

4.1.1. Gimnazijos perspektyva ir bendruomenės susitarimai geri (3 lygis), o planų gyvumas, sprendimų pagrįstumas ir tobulinimo kultūra vertinami patenkinamai.

Gimnazijos vizija, misija, vertybės pateikti 2017–2019 metų gimnazijos strateginiame plane. Vizija ir misija formuluotos bendru gimnazijos mokytojų, mokinių ir tėvų sutarimu. Su gimnazijos vizija, misija, vertybėmis, veiklos prioritetais, strateginiais tikslais ir uždaviniais galima susipažinti gimnazijos interneto svetainėje. Gimnazijos 2017–2019 metų strateginį planą rengė darbo grupė. Planui daugiausiai pasiūlymus teikė mokytojai, mažiau tėvai ir mokiniai. Gimnazijos vizija orientuota į veiklos perspektyvą, dėmesys joje kreipiamas į mokinį, kuriam teikiamos paslaugos, atitinkančios ne tik dabarties, bet ir ateities poreikius, asmenybės gebėjimus: „*sauganti etnokultūrinės tradicijas mokykla, sudaranti sąlygas atsiskleisti individualiems vaikų gebėjimams ir ugdytis įvairių poreikių turintiems mokiniams*“ bei Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ įvardintos reikalingos visuomenei, asmeniui savybės – „*sąmoninga*“, „*pilietiška*“ asmenybė. Tačiau gimnazijos vizijoje neatsispindi Valstybės švietimo 2013–2022 metų strategijoje numatytos Lietuvos švietimo vizijos „*tarpusavyje ir su partneriais bendradarbiaujančios švietimo įstaigos*“ nuostatos. 2017–2019 m. gimnazijos strateginis planas parengtas atsižvelgiant į bendruomenės susitarimus, išorinę aplinkos analizę PESTE, vidinių išteklių analizę ir SSGG. Vizija, vertybės bei tikslai ir uždaviniai dera tarpusavyje. Iš pokalbių su gimnazijos bendruomenės nariais ir strateginio bei veiklos planų analizės darytina išvada, kad rengiant 2017–2019 metų gimnazijos strateginį planą buvo laikomasi viešumo ir bendradarbiavimo principų. Formuluojuant strateginius veiklos tikslus atsižvelgta į socialinės aplinkos ir gimnazijos misijos ypatumus, turimus išteklius ir dalies bendruomenės narių pasiūlymus. Pagrindiniu strateginio plano uždaviniu pasirinktas „*siekti visų mokinių asmenybės raidos lūkesčių įgyvendinimo*“. Iš pokalbių su gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo grupe, Gimnazijos taryba galima konstatuoti, kad aktyvus visos bendruomenės bendradarbiavimas įstaigos planavimo procedūrose yra siektinas gimnazijos veiklos aspektas, o planavimo dokumentuose stokojama pamatuojamų siektinų rezultatų, pavyzdžiui: *individualizuojamas ir diferencijuojamas ugdymas, geresni individualūs, klasių ir gimnazijos pasiekimai*. Nei viename plane nenumatytas uždavinys ar veiklos mokinių skaitymo gebėjimams gerinti, nors 2016–2017 metų veiklos įgyvendinimo analizėje šis aspektas nurodomas kaip tobulintina sritis. Gimnazija rengia veiklos planą mokslo metams, visi mokyklos planavimo dokumentai pristatomi ir aptariami savivaldos institucijose. Iš pokalbio su Metodinės tarybos, Gimnazijos tarybos tėvų atstovais paaiškėjo, kad bendruomenėje yra aktyvių žmonių, kuriems rūpi gimnazijos ateitis, kurie atsakingai dalyvauja įgyvendinant veiklos tobulinimo tikslus ir uždavinius.

Gimnazijos ištekliai paskirstomi ir naudojami skaidriai ir racionaliai. Pagrindiniai mokyklos finansavimo šaltiniai yra mokinio krepšelio, savivaldybės biudžeto, specialiosios ir rėmėjų lėšos bei iš projektų gaunamos lėšos. Pokalbyje su gimnazijos direktoriumi paaiškėjo, kad skiriamų gimnazijai mokinio krepšelio lėšų pakanka. Lėšos nukreipiamos ugdymo aplinkoms gerinti: kabinetai aprūpinti kompiuteriais, projektoriais, yra išmanioji lenta ir kitos technologijos. Gimnazijos erdvių remontui lėšas skiria Trakų rajono savivaldybė. Įgyvendinti du projektai už ES lėšas. Pagal pasirašytą paramos sutartį VŠĮ „RV Agentūra“ gimnazijai skyrė 250 eurų. Sutarties tikslas – suteikti paramą gamtamoksliniam projektui „*Žalioji pamoka*“, kuri panaudota Pasaulio pažinimo pamokų netradicinėse ir edukacinių programų organizavimui. Iš savivaldybės biudžeto lėšų gimnazijoje atliktas 6 kabinetų ir dalies koridoriaus remontas antrame aukšte. Įsigyta ilgalaikio turto: kompiuteris, projektorius ir spintelės mokiniams. Iš 2 proc. GMP lėšų įsigytos garso kolonėlės ir pultas, skalbimo mašina. Pagal panaudos sutartį Švietimo informacinių technologijų centras gimnazijai perdavė du mokytojų darbo vietų kompiuterių komplektus. Gaunamos lėšos panaudojamos skaidriai, mokyklos interneto svetainėje skelbiamos finansinės ataskaitos. Metodinėje taryboje tariamasi dėl naujų

mokymo priemonių ir įrangos, vadovėlių įsigijimo, pagrindinis dėmesys skiriamas kokybiškų aplinkų mokiniui mokytis sukūrimui ir jų gerinimui. Gimnazijos išteklių paskirstymas vertinamas kaip tinkamas.

Gimnazijos administracija bei dauguma mokytojų veiklos kokybės įšivertinimą priima pozityviai ir pripažįsta kaip priemonę gimnazijos veiklai tobulinti. Mokykla kasmet įšivertina veiklos kokybę siekdama gauti duomenų veiklos planavimui, jos tobulinimui. Iš pokalbių su įšivertinimo grupės nariais paaiškėjo, jog įšivertinimą atlieka direktoriaus įsakymu sudaryta veiklos kokybės įšivertinimo darbo grupė. Mokyklos bendruomenės nariai išmokę naudotis ir naudojami mokyklos veiklos kokybės įšivertinimo priemone „IQES online Lietuva“. 2017 m. atliktas platusis įšivertinimas. Įšivertinimo duomenys naudojami veiklos planavimui, aptarti savivaldos grupėse, pristatyti bendruomenei. Giluminis mokyklos veiklos kokybės įšivertinimas neatliekamas. Planuojant veiklas naudojama NMVA mokyklos pažangos anketos duomenimis. Įšivertinimui iliustracijų grupė dar nekūrė, todėl įšivertinimui bendruomenės pasirinktų požymių siekiamybės ir išreikštumo laipsnio palyginti negalima. Mokyklos interneto svetainėje pateikiami tik mokyklos pažangos anketos rezultatai. Veiklos kokybės stiprieji ir tobulintini aspektai naudojami planuojant mokyklos veiklą, nustatant strateginio, metinio veiklos planų tikslus bei uždavinius, priimant vadybinius sprendimus. Gimnazijos mokytojų teigimu, mokyklos veiklos kokybės įšivertinimas yra svarbus veiksmingam ir efektyviam veiklos planavimui ir tobulinimui. Pastebėtina, kad įšivertinimo duomenys teikia informacijos apie mokyklą – besikeičiančią ir darančią pažangą, siekiančią kiekvieno mokinio pažangos. Pažymėtina, kad ne visos galimybės ir instrumentai panaudojami organizuojant gimnazijos veiklos įšivertinimą ir veiklos tobulinimą, todėl sprendimų pagrįstumas ir tobulinimo kultūra vertinama patenkinamai.

4.1.2. Lyderystė gimnazijoje paveiki (3 lygis) ir vertinama kaip stiprusis veiklos aspektas.

Strateginiame ir veiklos planuose numatytos profesinio tobulėjimo priemonės. Gimnazijoje organizuojami seminarai, atvirų pamokų stebėjimas ir aptarimas. Išorės vertintojų pokalbyje su Gimnazijos tarybos, Mokinių tarybos, nariais paaiškėjo, kad lyderis yra gimnazijos direktorius, kuris skatina, pasitiki mokytojais. Administracija mokytojus laiko savo sričių lyderiais, geba nurodyti veiklas, kuriose pastarieji dominuoja. Lyderiais įvardijami ir mokytojai, vadovaujantys metodinėms grupėms, Metodinei tarybai, įgyvendinantys projektus, ugdymo turinio naujoves bei skleidžiantys savo gerąją darbo patirtį gimnazijoje, rajone. Mokiniai kaip lyderius išskyrė Mokinių tarybos kuratorių, mokyklos direktorių. Mokytojų nuomone, direktoriaus pavaduotoja skatina mokytojus vesti atviras pamokas, dalytis gerąja patirtimi. Pokalbio su išorės vertintojais metu Gimnazijos tarybos nariai paminėjo tėvų įgyvendintas iniciatyvas (spintelės mokiniams, skalbimo mašina, paskaita psichologine tema), Mokinių tarybos nariai – mokinių įgyvendintas iniciatyvas (įrengta poilsio zona koridoriuje, organizuojamos šokių pamokos, reglamentuotas uniformų dėvėjimas). Mokinių lyderystė daugiausia skatinama įtraukiant juos į Mokinių tarybos veiklą. Mokiniai tvirtino, kad visada jaučia mokytojų bei gimnazijos vadovų palaikymą, skatinimą, motyvavimą, raginimą veikti, organizuoti, įsitraukti į įvairias veiklas. Pokalbiuose mokytojai neįvardino lyderių argumentuodami, kad mokykloje vyrauja pasidalytoji lyderystė. Gimnazijos vadovai motyvuoja ir darbuotojus (gauna viešas padėkas, paskelbia vietinėje spaudoje apie pasiekimus), ir mokinius, už pasiekimus, laimėjimus įteikiami padėkos raštai. Gimnazijoje kuriamos palankios sąlygos mokymuisi, mokytojai mokosi iš sėkmių ir nesėkmių, nes turi tinkamas sąlygas eksperimentuoti, tirti savo praktiką ir mokytis iš patirties. Pokalbiuose mokytojai minėjo, kad dauguma reflektuoja savo veiklos rezultatus, dalijasi gerąja patirtimi pasirinktinai metodinėje grupėje arba Mokytojų taryboje, mokslo metų pabaigoje rengia pedagogo veiklos ataskaitas, kurių duomenys panaudojami metų plano rengimui. Mokytojų mokymasis vyksta ir metodinėse grupėse, aptariant renginius, problemas. Kiekvienais mokslo metais gimnazijoje rengiamas kvalifikacijos tobulinimo planas. Mokytojų tarybos, Metodinės tarybos, metodinių grupių posėdžiai sudaro palankias sąlygas laiku pateikti informaciją pedagogams, metodinėse grupėse mokytojai diskutuoja, tariasi, dalijasi gerąja darbo patirtimi. Gimnazijai vadovauja atsakingi vadovai, turintys tinkamus vadovavimo įgūdžius: gebėjimą inicijuoti, komunikuoti, organizuoti personalo darbą ir mokymą, deleguoti įpareigojimus. Santykiai gimnazijos bendruomenėje grindžiami savitarpio pasitikėjimu ir supratimu, dauguma sprendimų priimami kolegialiai. Mokytojai pasitiki gimnazijos formaliais lyderiais kaip partneriais ir

pagalbininkais. Pokalbiuose dauguma bendruomenės narių teigė, kad vadovai išklauso, duoda patarimų yra dėmesingi. Metodinių grupių pasitarimuose dažniausiai analizuojamas mokinių mokymasis, lankomumas, elgesys, priimami susitarimai, kurių dauguma įgyvendinami. Šiuo metu gimnazijoje daugiausiai dėmesio skiriama mokinių asmeninės pažangos matavimo tobulinimui bei pamokos kokybės gerinimui. Pažymėtina, kad sprendimų priėmimo būdai ir kultūra gimnazijoje sudaro galimybes įsitraukti daugumai bendruomenės narių. Apibendrinę pateiktus faktus, išorės vertintojai daro išvadą, kad lyderių veikla telkia gimnazijos bendruomenę pažangos siekiams ir yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas

4.1.3. Mokyklos savivalda paveiki (3 lygis).

Gimnazijoje veikia Gimnazijos, Mokytojų, Metodinė, Mokinių tarybos. Savivaldos atstovai renkami atvirai ir skaidriai. Išorės vertintojai kalbėjosi su visų tarybų nariais. Į Gimnazijos tarybą tėvai renkami Tėvų susirinkime (5 nariai), mokiniai – Mokinių taryboje (5 nariai), mokytojai – Mokytojų taryboje (5 nariai). Metodinę tarybą sudaro metodinių grupių pirmininkai, kurie renka Metodinės tarybos pirmininką. Metodinių grupių sutarimu, pirmininkai renkami dvejiems metams. Rengiant gimnazijos veiklos dokumentus, svarstant materialinių išteklių panaudojimo ir turtinimo klausimus, numatant priemones strateginiams tikslams pasiekti, administracija bendradarbiauja su savivaldos grupėmis, stengiasi atstovauti visų gimnazijos bendruomenės narių interesams. Gimnazijos vadovų santykiai su savivaldos atstovais grindžiami savitarpio pasitikėjimu, supratimu, nurodant darbų naudą ir prasmę bendriems gimnazijos siekiams. Gimnazijos tarybos narių teigimu, susirinkimuose svarstomi veiklos planavimo, įsivertinimo, finansiniai klausimai, teikiami pasiūlymai veiklos tobulinimui. Rengiant gimnazijos veiklos dokumentus, svarstant materialinių išteklių panaudojimo ir turtinimo klausimus, numatant priemones strateginiams tikslams pasiekti, administracija bendradarbiauja su savivaldos grupėmis. Gimnazijos tarybos narių teigimu, dažniausiai jie pritaria planų projektams, lėšų paskirstymui, panaudojimo ataskaitoms, nedaug teikia siūlymų dėl ugdymo kokybės gerinimo. Išanalizavus įsivertinimo ir pažangos anketų rezultatus, pateiktus NMVA, matyti, kad sprendimų pagrįstumas ir veiksmingumas tinkamas, nes tėvų ir mokinių iniciatyva buvo priimti keturi sprendimai. Dauguma mokinių pritarė teiginiui „*Mano mokykloje atsižvelgiama į mokinių nuomonę, apsvarstomi teikiami pasiūlymai*“ (vidurkis – 3,2). Mokinių teigimu, direktorius palaiko jų iniciatyvas, domisi veikla. Be to, mokinių savivalda inicijuoja ir organizuoja dalį gimnazijos tradicinių ir netradicinių renginių arba prisideda prie jų organizavimo. Savivaldos iniciatyvos ir sprendimai reikalingi, prasmingi, jie teigiamai veikia gimnazijos gyvenimo kokybę. Tai yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas.

4.2. Mokymasis ir veikimas komandomis gimnazijoje yra tinkamas (3 lygis).

4.2.1. Veikimas kartu potencialus ir išskiriamas kaip stiprusis gimnazijos veiklos aspektas (3 lygis).

Išanalizavus gimnazijos dokumentus, iš pokalbių išsiaiškinta, kad bendradarbiavimo kultūra paveiki. Mokyklos personalas laiko save viena komanda, didele šeima. Tai solidari bendruomenė, kurios santykiai grindžiami geranoriškumu vienas kitam ir kolegialia pagalba. Bendruomenės darbas organizuojamas vadovaujantis tradiciniais dokumentais: mokyklos nuostatais, darbo tvarkos taisyklėmis, pareigybių aprašymais, direktoriaus įsakymais, reglamentuojančiais darbo tvarką mokykloje. Papildomiems, atskiroms pareigybėms nepriskirtiems darbams atlikti – strateginiam, veiklos planui, ugdymo planui parengti, įsivertinimui vykdyti, šventėms organizuoti, Vaiko gerovės komisijos funkcijoms vykdyti – yra buriamos atskiros grupės. Įvairių grupių nariai bendradarbiauja rengdami gimnazijos strateginį, metinį veiklos ir ugdymo planus, skirstant išteklius, lėšas mokymo priemonėms įsigyti, organizuojant renginius, akcijas, išvykas, ugdymo karjerai ir projektines veiklas, tačiau už veiklos, ugdymo planų rengimą atsakomybę prisiima gimnazijos vadovai. Pokalbyje dalyvavusių mokytojų teigimu, dauguma pedagogų, atsižvelgdami į savo asmeninio tobulėjimo poreikius bei stipriąsias asmenines ar profesines kompetencijas, aktyviai įsitraukia į papildomas veiklas. Gimnazijoje kolegialus mokymasis lankstus. Iš pokalbių ir gimnazijos dokumentų analizės sužinota, kad gimnazijos vadovai skatina mokytojų kvalifikacijos tobulinimą. Dauguma pedagogų suvokia mokymosi vieniems iš kitų prasmę: pradinių klasių metodinė grupė demonstruoja sėkmingą kolegialaus mokymosi pavyzdį visiems pedagogams, kviesdama mokytojus į atviras pamokas. Prasmingas mokymasis, probleminių klausimų sprendimas ir problemų analizavimas vyksta ir

metodinių grupių, Metodinės tarybos, Mokytojų tarybos susirinkimuose, profesiniais atradimais su kolegomis dalijasi mokytojai lyderiai. Išorės vertintojai konstatuoja, kad gimnazijos bendruomenės nariai pasidaliję funkcijomis, darbais. Gimnazijoje yra „Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašas“, kuris reglamentuoja kvalifikacijos tobulinimo tikslus, uždavinius, formas, organizavimą, prioritetingas kryptis. Pedagogai kvalifikacijos tobulinimo renginius renkasi atsižvelgdami į tai, kas aktualu einamaisiais mokslo metais. Mokytojai mokosi drauge dalydamiesi atradimais, sumanymais, dalyvaudami projektinėje veikloje, skleisdami savo gerąją darbo patirtį ne tik rajone, bet ir šalyje. Tačiau ši veikla nesisteminga, retai reflektuojama su kolegomis, aptariant pamokų sėkmę ir jų tobulinimo galimybes. Išorės vertintojai mano, kad mokytojų dalijimasis patirtimi apie pamokos kokybę ir sistemingas mokymasis vieniems iš kitų mokant tuos pačius mokinius būtų labai naudingas.

4.2.2 Bendradarbiavimas su tėvais tinkamas (3 lygis).

Mokykla su tėvais palaiko glaudžius ryšius, taiko lanksčius bendradarbiavimo ir pagalbos būdus: klasių tėvų susirinkimus, individualius pokalbius, pokalbius telefonu, du kartus per metus organizuoja atvirų durų dienas tėvams. Gimnazijoje įdiegtas elektroninis dienynas „Mano dienynas“ sudaro sąlygas mokytojams ir tėvams palaikyti ryšį, keistis informacija, stebėti mokinių pažangą. Mokytojų ir mokyklos administracijos tvirtinimu, tėvai visada yra laukiami mokykloje, o mokytojai visada pasiruošę suteikti jiems rūpinimą informaciją. Pokalbyje dalyvavę tėvų atstovai teigė, kad jie patenkinti mokyklos teikiama informacija, bendravimu. Mokyklos tarybos nariai teigė, kad dalis tėvų aktyviai dalyvauja mokyklos gyvenime, rūpinasi ir padeda spręsti problemas. Pokalbyje dalyvavę tėvai teigė, kad kartais diskusijos būna karštos, pavyzdžiui, dėl uniformų įvedimo, nes dalis tėvų tam nepritarė, o uniformų pageidavo patys vaikai. Jeigu kyla neaiškumų dėl vertinimo, visada galima paklausti mokytojų ir išsiaiškinti. Mokyklos interneto svetainėje taip pat teikiama tėvams aktuali informacija – pamokų, atostogų, neformaliojo švietimo užsiėmimų laikas, skelbiami numatomi renginiai, dalykų mokytojų pavardės, yra nuoroda ir kontaktai dėl pedagoginės-psichologinės pagalbos, informacijos apie mokinių formaliojo ugdymo pasiekimus – Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo testų rezultatai. Skelbiama padėka tėvams už 2 proc. paramą, nurodyta, kur gautos lėšos panaudotos. Pokalbyje dalyvavę Vaiko gerovės komisijos nariai teigė galintys džiaugtis pasiektu rezultatu kuriant pozityvų bendradarbiavimą su tėvais, nes dauguma tėvų noriai ir aktyviai dalyvauja sprendžiant mokinių ugdymo problemas. Pokalbiuose mokytojai teigė, kad tėvai ateina į susirinkimus, remia mokyklą, rūpinasi klasių aplinka, padeda organizuoti edukacines programas. Tačiau panagrinėjus mokyklos įsivertinimo dokumentus matyti, kad Mokyklų pažangos apklausoje, atliktoje IQESonline platformoje, dalyvavo tik 44 procentai tėvų. IQESonline pateiktoje ataskaitoje nurodyta, kad mokyklos gyvenimu domisi 59 proc. apklausoje dalyvavusių tėvų. Lankstūs gimnazijos bendradarbiavimo su tėvais būdai sudaro sąlygas tėvams prisidėti prie vaikų ugdymo sėkmės.

4.2.3. Mokyklos tinklaveika potenciali (3 lygis) ir yra vienas iš stipriųjų gimnazijos veiklos aspektų.

2017–2018 m. m. veiklos plane numatyta „plėtoti gimnazijos bendradarbiavimą su socialiniais partneriais, ieškant ir siekiant kryptingai ir veiksmingai panaudoti dvasinius ir materialinius išteklius“. Išanalizavus gimnazijos dokumentus, pasikalbėjus su gimnazijos administracija, mokytojais, mokiniais išryškėjo, jog bendruomenės nariai supranta, jog yra stiprus ryšys tarp to kas vyksta bendradarbiaujant su kitomis institucijomis ir mokinių pasiekimais. Šis procesas vyksta planingai, sutartos aiškios procedūros planuojant ir įgyvendinant susitikimus. Pasitelkiant kitų institucijų materialinius ir intelektualinius išteklius, tinkamai ir pakankamai kūrybiškai ugdomos ir plėtojamos mokinių bendrosios ir dalykinės kompetencijos, įgalinamas pedagogų profesinis tobulėjimas. Labiausiai išryškėjo paveiki mokyklos tinklaveika šiose srityse:

- užtikrinant švietimo prieinamumą (pagrindiniai partneriai – Paluknio vaikų darželis, Paluknio Longino Komolovskio gimnazija, Rūdiškių vaikų muzikos mokykla, Lietuvos aukštosios universitetinės ir neuniversitetinės mokyklos (LEU, LSU, kt.), Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie LR VRM aviacijos valdyba);
- gerinant pedagogų profesinį tobulėjimą (Trakų švietimo centras, Rytų Lietuvos mokytojų sąjunga ir Švietimo draugija „Rytas“);

- plėtojant neformaliojo švietimo paslaugų pasiūlą ir gerinant mokinių ugdymosi pasiekimus (Lietuvos mokinių neformaliojo vaikų švietimo centras, pramogų centras „Trasalis“, Trakų švietimo pagalbos tarnyba);
- ugdant socialines ir emocines kompetencijas (Panevėžio r. draugija „Sniego gniūžtė“, LKJBC „Žingsnis“, Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras, asociacija „Slinktys“);
- formuojant tapatumo jausmą gimtajam kraštui (Paluknio seniūnija, Paluknio girininkija, Trakų rajono ūkininkai, VšĮ Bardai LT).

Vertintojai rekomenduotų gimnazijai apsvarstyti ir išbandyti galimybę dalyvauti tarptautinėje švietimo bendruomenės tinklaveikoje, kuri, tikėtina, būtų svarbi ugdant pažinimo ir kultūrinę kompetencijas. Išorės vertintojai daro išvadą, kad lanksti ir paveiki partnerystė su įvairiomis institucijomis ir socialiniais partneriais praplečia mokinių formalųjį ugdymą ir neformalųjį švietimą ir sudaro geras prielaidas mokinių saviraiškai bei jų socialinių ir kultūrinių gebėjimų ugdymui, padeda kompleksinei siekti mokyklos tobulinimo tikslų.

4.3. Asmeninis meistriškumas vertinamas gerai (3 lygis).

4.3.1. Kompetencija vertinama gerai (3 lygis).

Gimnazijos mokytojų darbas organizuojamas vadovaujantis gimnazijos įstatais, darbo tvarkos taisyklėmis, darbo grafikai, pareigybių aprašymais, darbo sutartimis, tvarkaraščiais. Gimnazijos mokytojai atsakingai vykdo savo pareigas, užtikrina saugią mokymosi aplinką. Mokytojų darbo krūvio pasidalijimas vykdomas bendru sutarimu. Gimnazijoje dirba išsilavinę, būtinas kompetencijas turintys mokytojai, įgiję aukštąjį išsilavinimą, turintys pedagogo kvalifikaciją. Mokykloje dirba 29 pedagogai. 7 iš jų (24,1 proc.) yra metodininkai, 14 (48,3 proc.) – vyresnieji mokytojai, 8 (27,6 proc.) – mokytojai. Pedagogų kaita minimali, naujų darbuotojų paieška ir priėmimas vykdomas teisės aktų reglamentuota tvarka. Mokytojams sudaromos galimybės įgyti aukštesnę kvalifikaciją. Mokytojai išmano savo ugdymo sritį, dėstomus dalykus. Mokyklos veiklos plano SSGG analizėje (2017m.) akcentuota aukšta gimnazijos administracijos ir mokytojų kvalifikacija. Siekdami užtikrinti mokinių saugumą, mokytojai tobulino kvalifikaciją įvairiuose užsiėmimuose. Mokytojai gimnazijoje sėkmingai inicijavo ir vykdė metodines dienas „Tėvų švietimas“, „Gerosios patirties sklaida“; renginį Trakų kultūros rūmuose „Už saugią Lietuvą“; konferenciją, skirtą Lietuvių kalbos dienoms; renginį, skirtą Europos kalbų dienai paminėti „Dainų daina“; akciją „Žalioji talka“, skirtą pasaulinei Žemės dienai paminėti; tapybos darbų plenerą „Medėinos globoje“; seminarus „Kalėdinio dekoravimo idėjos“. Specialioji pedagogė gimnazijos mokytojams skaitė pranešimą „Informacija pedagogams, dirbantiems su mokiniais, turinčiais specialiųjų ugdymo(si) poreikių“, direktoriaus pavaduotoja ugdymui ir socialinė pedagogė – pranešimą „Ugdymo diferencijavimas ir individualizavimas“. Dalis mokytojų vedė atviras pamokas rajono mokytojams (1 kl. matematikos; IIG kl. dailės „Rudens spalvos peizaže“ pamokos), skaitė pranešimus šalies ir rajono mokytojams. Remiantis gimnazijos strateginio plano duomenimis, vyksta sėkminga mokytojų gerosios patirties sklaida gimnazijoje, savivaldybėje, šalyje. Administracija ir mokytojai skiria pakankamą dėmesį asmeniniam tobulėjimui, domisi ir seka naujoves. 2016 metais vienas žmogus tobulino kvalifikaciją vidutiniškai 10 dienų. Stebėtų pamokų analizė parodė, kad dauguma mokytojų bendravo su mokiniais pagarbiai. Aukšti mokinių pasiekimai olimpiadose, konkursuose, sporto varžybose įrodo mokytojų profesionalumą.

Apibendrintas stebėtų pamokų vertinimas pagal paradigma

6 lentelė

Paradigma	N	Vertinimo vidurkis
Tradicinė (mokymo)	23	2,1
Sąveikos (bandoma dirbti šiuolaikiškai)	24	2,8
Šiuolaikinė (mokymosi)	7	3,3

Iš 6 lentelės duomenų matyti, kad 23 veiklose (42,6 proc.) organizuotas tradicinis mokymas(is), 44,4 proc. – bandyta dirbti šiuolaikiškai, ir 13 proc. veiklų buvo šiuolaikiškos, orientuotos į mokymąsi. Dalies (24,1 proc.) pedagogų amžiaus vidurkis yra 31 metai ir daugiau; 13,8 proc. – 21–30 metai; 24,1 proc. 11–20 metų, 31,0 proc. – iki 10 metų. Pastebėtina, jog dalies (13,8

proc.) mokytojų ugdomosios srities ir dalyko išmanymas pripažįstamas už mokyklos ribų – keturi mokytojai yra rajono mokytojų metodinių būrelių pirmininkai.

Apibendrintas stebėtų pamokų vertinimas pagal mokytojų kvalifikacinę kategoriją

7 lentelė

Kvalifikacija		Ugdymo (si) aplinkos	Vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi	Mokymosi patirtys	Vertinimas ugdant	Kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai	Vidurkis
Neturi pedagogo kvalifikacijos	1	4,0	3,0	3,0	3,0	2,0	3,0
Mokytojas	14	2,8	2,2	2,4	2,2	2,1	2,3
Vyresnysis mokytojas	27	2,8	2,7	2,6	2,4	2,5	2,6
Metodininkas	13	3,0	2,7	2,9	2,5	2,7	2,8

Iš 7 lentelėje pateiktų duomenų galima daryti išvadą, kad mokytojų metodininkų pamokų vertinamai yra aukštesni nei kitų mokytojų. Iš bendro kokybinio įvertinimo matyti, kad kvalifikacinė kategorija turi įtakos pamokos kokybei. Akivaizdu tai, kad mokytojo kategoriją įgijusių mokytojų pamokų kokybė nedaug atsilieka nuo vyresniųjų mokytojų. Išorės vertintojai konstatuoja, kad dauguma mokytojų yra atsakingi, gerai išmano dėstomą dalyką, tačiau tik dalis užtikrina ugdymo proceso kokybę.

4.3.2. Nuolatinis profesinis tobulėjimas vertinamas gerai (3 lygis). Mokytojų kompetencijos plėtojamos atsižvelgiant į gimnazijos veiklos tikslus. Atestacijos komisija rūpinasi darbuotojų kvalifikacijos kėlimu, veda apskaitą.

Apibendrinti mokytojų kvalifikacijos kėlimo apskaitos duomenys

8 lentelė

Metai	2016-2017 m. m.
Iš viso dienų kvalifikacijos tobulinimui	156
Vidutiniškai dienų mokytojui	5,5
Mokytojų, nedalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, skaičius, procentinė dalis	- , 0 proc.
5 ir daugiau dienų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose praleidusių mokytojų skaičius, procentinė dalis	15, 50 proc.

Remdamiesi 8 lentelės duomenimis, vertintojai pastebi, kad visi gimnazijos mokytojai 2016–2017 m. m. tobulino kvalifikaciją. Mokytojai savo kvalifikaciją per mokslo metus tobulino 67 seminaruose / mokymuose, kurių dauguma – pagal dėstomus dalykus. Dalis užsiėmimų buvo bendro pobūdžio, pavyzdžiui, psichologės J. Karvelienės seminaras „Auklėjimas be dramų“ (jame net 16 gimnazijos pedagogų pagilino savo psichologines žinias, aiškinosi problemines situacijas, ieškojo jų sprendimų būdų). Mokykloje organizuojami seminarai visiems pedagoginiams darbuotojams („Komandos formavimo praktika“, „Kolegialus grįžtamasis ryšys mokymosi bendruomenėje“, „Interaktyvios lentos panaudojimas ugdymo procese“, „Nuotolinio mokymo metodologiniai ir technologiniai aspektai virtualioje MOODLE aplinkoje“); 55,2 proc. gimnazijos mokytojų dalyvavo Ugdymo plėtotės centro seminare „Ugdymo sodo mokymai“. Mokslo metų pabaigoje mokytojai atlieka savo veiklos įsivertinimą. Šio įsivertinimo duomenys pakankamai tikslingai naudojami asmeninio meistriškumo augimui planuoti. Iš pokalbio su įsivertinimo grupe aiškėja mokytojų sąmoningumas ir vidinė motyvacija nuolat tobulėti „įsivertinimo nauda ta, kad supranti, kas gerai, kas blogai, kad galėtume kryptingiau dirbti“, „įsivertinimas skatina pokyčius, net jei būtų neprivalomas, įsivertinimą vykdytume“. Mokytojams sudarytos tinkamos sąlygos dalyvauti seminaruose, mokytis ir dirbti E-dienyno, Ugdymo sodo, Emokyklos, EMA platformose, lankytis atvirose pamokose, dalyvauti ir(ar)

skaityti pranešimus gerosios patirties sklaidos renginiuose. Mokyklos administracija paramą pedagogų profesionalumui išreiškia tinkamai: skatina mokytojų – projektų, darbo grupių, metodinių grupių vadovų – lyderystę, palaiko juos morališkai ir, esant galimybėms, pagal nustatytą tvarką už papildomą darbą ir svarius pasiekimus paskatina pagyrimo raštais, viešomis padėkomis, straipsniais apie mokytojų pedagoginius pasiekimus mokyklos interneto svetainėje, išvykomis (visi mokytojai buvo išvykę į Aukštaitiją), kartais – nemokamais seminarais. Skatinimo kriterijai – mokinių pasiekimų lygis. Pokalbyje su Metodine taryba mokytojai akcentavo, kad „*jie stebi atviras pamokas, dalijasi patirtimi, metodinių grupių pirmininkai žiūri mokytojų pateiktas ataskaitas (rašo kiekvienas mokytojas), jas apibendrina*“, „*Kiekvienas mokytojas pristato gerosios patirties sklaidą arba MG, arba visiems mokytojams*“, „*Gal per mažai stebime vieni kitus. Esame įsipareigoję pravesti po 2 atviras pamokas per mokslo metus*“. Vertintojai pastebi, kad gimnazijoje vertėtų dažniau teikti kolegialų konstruktyvų grįžtamąjį ryšį bei išnaudoti mokytojų darbe taikomas veiksmingas pamokos organizavimo priemones. Vertintojai įsitikino, kad gimnazijoje pakankamai aktyviai dirbama komandomis, tinkamai pasiskirstoma pareigomis ir veiklomis. Remiantis pateiktais faktais darytina išvada, kad daugumos mokytojų mokymasis tinkamas ir turi tiesioginę įtaką ugdymo kokybei. Tinkamai organizuotas mokyklos bendruomenės dalyvavimas tobulinant kvalifikaciją bei komandinėje veikloje – svarbus besimokančios organizacijos požymis.

III. MOKYKLOS ĮSIVERTINIMO VEIKSMINGUMAS

Trakų r. Paluknio „Medeinos“ gimnazija veiklos kokybę įsivertina vadovaudamasi Švietimo ir mokslo ministro 2016-03-29 įsakymu Nr. V-267 patvirtinta Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodika. Veiklos kokybės įsivertinimą koordinuoja direktoriaus pavaduotoja ugdymui. Įsivertinimo grupėje 7 nariai. Tai sudaro 25 procentus visos pedagoginės bendruomenės. Įsivertinimo grupės nariai yra pakankamai motyvuoti ir atsakingi, savo veikloje besivadovaujantys grupės darbo planu. Veiklos kokybės vertinimas prasideda nuo plačiojo įsivertinimo: renkami duomenys, jie analizuojami ir pateikiami ir pristatomi bendruomenei. Duomenys analizuojami įvairiais lygmenimis – Mokytojų ir Metodinėje tarybose, metodinėse grupėse. Duomenų rinkimui naudojamos apklausos IQES platformoje (adaptuoti esantys klausimynai, Mokyklos pažangos anketos klausimynai), pokalbiai-interviu. Duomenų analizės pagrindu išryškėja tobulintini aspektai, jie derinami su strategija ir teikiami kitų metų veiklos tobulinimui, t. y. formuluojami prioritetai ir uždaviniai, rengiamas veiklos planas. Gimnazijoje nėra vykdomas giluminis įsivertinimas, nėra susitarimų dėl vertinimo kriterijų t. y. susitarimų (ilustracijų) – kas yra gerai šioje gimnazijoje. Dalis įsivertinimo išvadų skelbiamos metų veiklos plane, pristatomos bendruomenei. Gimnazijos administracija bei dauguma mokytojų veiklos kokybės įsivertinimą priima pozityviai ir pripažįsta kaip priemonę gimnazijos veiklai tobulinti.

2016–2017 mokslo metais, atlikusi įsivertinimą, gimnazijos bendruomenė tarp veiklos tobulinimo prioritetų numatė ugdymo(si) organizavimą, orientavimąsi į mokinių poreikius, diferencijavimą, individualizavimą ir suasmeninimą bei mokymosi lūkesčius ir mokinių skatinimą. Įsivertinimo ir išorinio vertinimo išvados daugeliu atvejų sutampa, gimnazijos bendruomenė įsivertinimą pripažįsta ir vertina, todėl tikėtina, kad jeigu gimnazijos bendruomenė organizuodama įsivertinimą panaudos visas galimybes ir instrumentus, tai paskatins gimnazijos bendruomenę vieningai imtis naujų iššūkių, naujų tikslų įgyvendinimo.

Vadovaujančioji vertintoja

Aušra Mažonienė

Mokyklų išorinio vertinimo skyriaus
vedėja
Vaičekauskienė

dr. Snieguolė

MOKYKLOS KONTEKSTO DUOMENŲ SUVESTINĖ**Bendra informacija apie mokinius, mokytojus, vadovą, pavaduotojus, ugdymą organizuojančius skyrių vedėjus**

Pedagogų skaičius	Mokslo metai		Skaičius
	2015–2016		28
	2016–2017		28
	2017–2018		29

Šeimos	Mokinių, gyvenančių tokiose šeimose, skaičius	
	2016–2017	2017–2018
Socialiai remtinos šeimos	15	12
Probleminės šeimos	2	2
Disfunkcinės (asocialios) šeimos	17	17
Pilnos šeimos	134	140
Nepilnos šeimos	30	27

Mokinių ir klasių komplektų skaičius skirtingais mokslo metais (mokyklos duomenimis)	Mokslo metai		Komplektų skaičius	Mokinių skaičius
	2015–2016		12 + PUG	148
	2016–2017		12 + PUG	164
	2017–2018 (vizito metu)		12 + PUG	169

Mokinių, paliktų kartoti kursą, skaičius	2014–2015 m. m.	2015–2016 m. m.	2016–2017 m. m.
	-	-	-

Mokinių pavėžėjimo poreikis	Iki 3 km	Daugiau kaip 3 km
	Mokyklos duomenimis	
Veža mokinių tėvai		7
Veža mokykla	2	41
Atvyksta kitu būdu		42

Mokiniai, gaunantys nemokamą maitinimą	Mokslo metai		Mokinių skaičius	Procentas nuo bendro mokinių skaičius
	2016–2017		29 (2 PUG)	17,68
	2017–2018		24 (2 PUG)	14,20

Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, skaičius (iš viso)	2015–2016 m. m.	2016–2017 m. m.	2017–2018 m. m.
	12	15	18

Neformalusis švietimas	Mokykloje		Už mokyklos ribų
	Lankančiųjų mokinių skaičius	105	

Mokslo metai	Mokinių pasiekimai miesto renginiuose (olimpiadose, varžybose, konkursuose)		Šalies/regiono renginiuose		Tarptautiniuose renginiuose	
	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų/ laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų/ laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų/ laureatų skaičius
2015–2016	45 mok. (individualiai) 143 mok. (15 komandų)	4 mok. (individualiai) 99 mok. (11 komandų)	62	9	25	-
2016–2017	62 mok. (individualiai) 80 mok. (9 komandos)	8 mok. (individualiai) 80 mok. (9 komandos)	106	10	48	1

Projektai	Socialiniai	Mokomieji	Bendruomenės	Tarptautiniai	KITI
Pavadinimas/ dalyvavusių mokinių skaičius (proc.)	Veiksmo savaitė BE PATYČIŲ (kasmet, visa bendruomenė)	Dieninė pradinukų stovykla „Molinukas“ (30 mokinių, 20,5 proc.)	„Mūsų darbai Žemei“ (visa bendruomenė)	„Sniego gniūžtė“ (14 mokinių, 9,5 proc.)	„Trakų r. Paluknio „Medeinos“ vidurinės mokyklos bibliotekos ir informacinių technologijų kabinetų remontas siekiant gerinti mokyklos bendruomenės veiklą“.
	„Kelias-2015“ (16 mokinių, 11 proc.)	Integruotas projektas „Etnografiniai regionai – Lietuvos turtas“ (96 mokiniai, 71,1 proc.)	Bėgimas, skirtas Kovo 11-ajai paminėti	Olweus (visi mokiniai)	
	„Kūrybiški ir saugūs“ (100 mokinių, 70 proc.)	Projektas „Sveikesnio pasirinkimo link“ (15 mok., 10,3 proc.)	„Trakų rajono Paluknio kaimo sporto aikštelės bei stadiono atnaujinimas“		
	„Aš už Lietuvą“ (27 mok., 20 proc.)	Kraštotyrinis projektas „Vilnijos kraštas“ (20 mok., 14,8 proc.)			
	Tolerancijos mėnuo (visi mokiniai)	Pradinių klasių projektas „Žaliosios pamokos“ (18 mok., 10,7 proc.)			
		Technologijų projektas „Antrasis knygos gyvenimas“ (30 mok., 22,2 proc.)			
		Su VŠĮ Trakų švietimo centru „Plaukimo mokyklėlė“ (1–4 kl.), „Vanduo ir sportas – sveikata“ (5–8 kl.); 36 mok., 25,2 proc.			
		Regioninis 5–8 kl. diktanto konkursas „Rašyti taisyklingai lietuviškai – garbinga!“			

		Tapybos pleneras „Medeinos globoje“ (20 mok., 14 proc.)			
		„Neformaliojo vaikų švietimo paslaugų plėtra“ (50 mok., 35 proc.)			
